GENEL-İŞ

onbeş günlük işçi gazetesi

Türkiye genel hizmetler işçileri sendikası yayın organıdır

emek

YÜCEL YAMAN KÜTÜPHANESİ

SAYI : 274 - 275

TÜSTAV

İşçi sınıfı DGM'ye hayır diyor...

İŞÇİ'den

İŞÇİ DÜŞMANLARINDAN HESAP SORMA GÜNÜDÜR BU GÜN

Kimden yana kimlerin koruyuculuğunu yapıyorsunuz? İşçiyle yüz yüze gelmeye cesaretiniz varmı? Tüm–Tis Türkiye Genel-İş yöneticilerini tüm emekçilerin önünde tartışmaya çağırıyorum.

İşçiyi yıllardır sömürdüğünüz düzeniniz tüm işçilerde açıklıkla görünüyor.

İETT'de çalışan emekçileri türlü yalanlarınızla avuttunuz. İşçinin çıkarını bir yana iterek kendi çıkarlarınızı düşündünüz. İETT emekçilerinin hiç bir sorununa çözüm getirmeyen sözleşmelerle kişisel geleceğinizi garanti altına aldınız. İşçiye karşı aldığınız tavrı ve işyerinde uyguladığınız baskı ve terörü eleştiren kişilerin işten atılmasını işverenle ortak olarak yürüttünüz. Ve yüzlerce emekçiyi İETT'den attırdınız.

İETT'de çalışan binlerce emekçiyi aylarca toplu sözleşmenin sağlayacağı haklardan yoksun bıraktınız. (16 aydır çalışan arkadaşlarımıza ücret verdirmiyorsunuz)

Sendikanız bir işçi kuruluşu değil, Faşist baskı ve terör kuruluşudur İşyerlerinde iki kişinin bir araya gelip konuşmasından ürkerek bunları susturmak için SS'ler gibi komando örgütü kurdunuz.

Dinlenme kampının işverenin yardımı ile esir kampı durumuna soktunuz. Komandolarınızın silah deposu haline soktuğunuz İETT kampına gelen emekçilerin ve ailelerinin kampa gelmesini engellemek için üstlerine takır takır ateş açtınız. Kendinizden olanlara, babanızın çiftliği gibi yardakçılarınıza kampı, moteli ve çadırları 3 ay tahsis ettiniz. Bu sayfiye yeri yalnız sendika ağaları Faşist yardakçılarının değil tüm İETT çalışanlarınındır. Kimden yana olduğunuz herşeyinizle meydanda.

Sosyal yardımlardan kimler yararlanıyor. Hangi üyeniz bu yardımdan yararlandı açıklarmısınız? Sizlerin bu durumuna karşı çıkanı o güzelim dinlendirme yerinde huzursuz edip dövdünüz. Saldırdığınız emekçiyi korumaya çalışanları denize atıp boğmaya çalıştınız. Bu mu işçiden yana olmak, bu mu sendikacılık?

Topkapı garajında tabanca ile adam yara-

layıp, karşı sendikanın üzerine attınız. Bir bildiri yayınlayarak çeşitli iftiralarla işçiden yana bir kuruluşu suçlamaya kalktınız. Kimi inandırabildiniz. Çünkü beslemelik köpekleriniz silahla işçilere saldırdığınız emekçilerin gözlerinden kaçmamıştır. Siz biz emekçileri bu kadar inançsız ve geri düşünceli korkak mı görüyorsunuz. Çıkın sahte postunuzdan gerçek yönünüzle gözükünüz. Para babaları (tabi ki işçinin paraları) düne değin emekçinin sigarası birinciyi bulamazken bugün görüyorum ki yerli sigarayla sosyeteniz sarsılıyor. İnsan ne olursa olsun sınıfını unutmamalıdır. Güzel kampın güzel havasını rakıyı beğenmeyip viskiyi yudumlayan işverene sırtını dayayan, yeni motelleri işgal eden SARILAR yani sendikacı geçinen beyler. Beyler size sesleniyorum niçin beyler siz üç ay kalıyorsunuz bu adaletmi, işçiden yana olanlara yakışıyor mu, neden başka üyelerin bu tatil yerindeki hakkını yiyorsunuz? Aslında bu sizin için normaldir. Çekersiniz silahı geceleri halkı uyandırırsınız.

Tüm bunların hesabını açık açık konuşmalıyız. Yaptıklarınızın nedenlerini açıklamalısınız. Eğer sizde cesaret varsa. İETT Topkapı yemekhanesinde toplantı düzenleyiniz açık açık tartışalım.

Adımı ikinci yazımda açıklayacağım.

istanbul sular idaresindeki oyunlar

Bizler, Sular İdaresinde çalışan 3000 kişi adına sesleniyoruz. Güzel İstanbul'umuzun su ihtiyacını gidermek için bütün gayretlerimizi sarfediyoruz.

Bu kadir iyi niyetlerimiz karşısında 2 seneden beri iş yerimizde iki sendika faaliyet gösterdi. 1.10.1975 tarihinde Su-İş Sendikası tarafından bir Toplu Sözleşme yapıldı. Bu sözleşmede 2 seneliğine 50.- TL. aldı bu günkü şartlar altında bu kadar gülünç bir sözleşme ile emeğimizi satan sendika. Bunun kanunsuz olduğunu iddia eden DİSK'e bağlı Genel-İş Su Şubesi Su-İş'in Toplu Sözleşmesinin kanunsuz olduğunu iddia ederek İstanbul 2. İş Mahkemesine dava açarak bunun kanunsuz olduğuna 2.6.1976 tarihinde Mahkeme karar verdi.

Olaylar böyle iken şimdi ise Su-İş yeni bir sendika Tüm-Su diye yine karşımıza çıktı. Bu nasıl oluyor bilmiyoruz. Sayın Sular İdaresi yetkililerine birkaç soru soruyoruz bizleri aydınlatmasını ve son günlerde yoğunlaşan baskılar için tedbir almasını istiyoruz.

1- Su-İş olmadığına göre kesilen 40.- TL. hangi sendikaya veriliyor?

2- Sular İdaresinde yetkili Sendika var mı, varsa hangisi?

3- İş kollarında yetki almamış bir sendika var mı. Bu yetki alan sendika kaç lira zam almış. Bu zam yetkili sendika üyelerine uygulanıyor mu? uygulanmıyorsa neden.

4- 25.8.1976 tarihinde bu yani Su-İş yöneticilerinin iş yerlerine girme ve hüviyet toplama durumu var mıdır. Merkezde bize baskı yapmak sureti ile 35-40 kişiden hüviyet aldılar buna karşı tedbir alındı mı, üç arkadaşız merkez binada tehdit yaparak hüviyet kartlarımızı aldılar. Hiç bir ilişkimiz olmıyan Tüm-Su'ya kayıt için Beyoğlunda bir noterlikte istifaya zorladılar. Bizim alınterimiz olan 40.- TL. larımızı neye dayanarak kesiyorlar.

5- Sosyal hakkımız olan elbise, ayakkabı, mevsim geçtiği halde daha ne kadar bekliyeceğiz?

Sayın Sular İdaresi Yetkilileri ve diğer yetkili mercilerden cevap bekliyoruz...

İst. Sular İdaresi Merkez
İşçileri Adına Bir Grup
İŞÇİ

HAYKIRALIM

HEP BERABER

Haber aldık Genel-İş'ten,
Birleşmeşiz güçlü DİSK'ten
Kutlu olsun tüm yürekten
Güce güç kattık birlikten
Birleşelim hep beraber
Uyanalım hep beraber
Haykıralım hep beraber

Barış ve özgürlük için
Tüm işçi emekçi için
Ezilen her millet için
İnsanca yaşamak için
Birleşelim hep beraber
Uyanalım hep beraber
Haykıralım hep beraber

Polat der işçi kardeşler
Kol kol gezer Faşo itler
Birliğe karşı kim neyler
İşçi emekçi yiğitler
Birleşelim hep beraber
Uyanalım hep beraber
Haykıralım hep beraber

Ahmet POLAT
Tunceli Belediyesinde
Elektrikçi.

GENEL-İŞ
TÜRKİYE GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ SENDİKASI

TURKIYE
GENEL HİZMETLER İŞÇİLERİ
SENDİKASI
YAYIN ORGANIDIR

GENEL-İŞ EMEK
Basın Ahlak Yasasına
uyar

GENEL -İŞ Sendikası
adına sahibi
Abdullah BAŞTÜRK

Genel Yayın
Müdürü
Ertan ANDAŞ

Sorumlu
Yazıişleri Müdürü
Depremer AĞCA

Basın Danışmanı :
İlhami SOYSAL

GENEL-İŞ EMEK'in
bu sayısı
GENEL — İŞ
Basın Bürosunda
hazırlanmış
ve
Dizgi, Filim, Baskı
EM-AŞ. Matbaasında
yapılmıştır.

MERKEZ
Süleyman Sırrı Sokak 2/4
Telefon: 175459 - 175267
YENİŞEHİR
ANKARA

SAYI:274-275
Baskı Tarihi:4 Ekim 1976
Fiatı:50.Kr.

GENEL-İŞ EMEK'in
bu sayısı
Baskı Adedi:50.000

işçiyiz
güçlüyüz
toplumda
öncüyüz

DGM MECLİS'TE

İşçi sınıfının "Sıkıyönetimsiz Sıkıyönetim" diye karşı çıktığı DGM (Devlet Güvenlik Mahkemeleri) yasa tasarısı 14 Eylül 1976 günü meclis'in olağanüstü oturumunda görüşülmeye başlandı.

Meclis Başkanvekillerinden Memduh Ekşi başkanlığında 14 Eylül saat 15'de toplanan mecliste AP, MSP, DP, CGP, MHP ve bağımsızlardan oluşan 249 milletvekili hazır bulunmuştur. CHP milletvekilleri yoklama sırasında salona girmeyerek yoklama sonucunu beklemişlerdir. Sağ partilerin milletvekilleri ve bağımsızların oldukça kalabalık bir biçimde salona girip yer aldıkları görülmüştür.

Meclis Başkanvekili Memduh Ekşi 144 imzalı olağanüstü meclis toplantısı çağrısını okuttuktan sonra CHP Sivas milletvekili Ahmet Durakoğlu usul hakkında söz alarak bu çağrının yeteri kadar açık olmadığını ileri sürmüştür.

AP'li Oğuz Aygün ise konuşmasında buna karşı çıkmış ve konuşmasına CHP'li parlamenterler karşı çıkmıştır. Bundan sonra önerinin lehinde MSP'li Şevket Kazan konuşmuştur.

Daha sonra söz alan CHP'li Hüdayi Oral çağrı önergesinin gerekli koşullar yerine getirilmeden yapıldığını iddia ederek "Önergede yalnızca biçimde söz ediliyor. Bu nedenle görüşme açılamaz. Bu usul yönünden sakat bir tutumdur. DGM'ye ilişkin dört önergeden birini seçip görüşmek istiyorsunuz. Görüşemezsiniz komisyon var. Olağanüstü toplantı çağrısından önce bunu neden düşünmediniz. Meclis hatalı toplanmıştır. Birleşime son verilmelidir."

15 Eylül 1976 ÇARŞAMBA

İlk oturumda usul tartışmaları yapılmış ve ikinci günü meclis 241 çoğunlukla toplanmıştır. İlhami Ertem ve Oğuz Aygün'ün imzalarını taşıyan 163. maddeyi kapsamayan AP'nin önergesi oylandı. 17'ye karşı 240 oyla kabul edildi.

Oturum açıldıktan sonra DP'li Ölçmen ve Altınsoy bir önerge vererek görüşmelerin ertelenmesini istemişlerdir. İktidarı oluşturan Parti Temsilcileri 48 saat beklemeden önergenin görüşülmesini istemişlerdir.

Daha sonra konuşan CHP grup başkanvekillerinden Hayrettin Uysal sert bir konuşma yaparak "Devlet çiftlik değildir, şirket değildir, mağaza değildir." demiştir. Uysal konuşmasını özetle şöyle sürdürmüştür:

"Dünyanın hiçbir Demokratik rejimiyle yönetilen ülkesinde böyle bir usul yoktur. DGM'yi kullanmak istedikleri gibi Meclisi de kullanmak istiyorlar. Devlet çiftlik değildir, şirket değildir, mağaza değildir. Başkan size sesleniyorum. Burada meclisin iradesi ve Anayasa ile iç tüzük hükümlerine uyulmadan sizin iradenizden geçmeden bu meclis kullandırılamaz..."

Uysal'ın konuşmasından sonra AP sözcüsü CHP'ye saldırmış ve mecliste olaylar çıkmıştır. Başkan Memduh Ekşi iki kez ara vermiştir. İkinci arada saatin 19'a geldiğini belirterek birleşimi ertesi güne ertelemiştir.

16 Eylül 1976 PERŞEMBE

241 çoğunlukla meclis toplanmıştır. Başkan Memduh Ekşi bir gün önce CHP'ye sataşma var diyerek söz isteyen CHP Grup Başkan vekili Uysal'a söz vermemiştir.

Başkan daha sonra Başbakan Süleyman Demirel imzasıyla bir önergenin olduğunu belirterek önergeyi okumuştur. Önergeyi oya sunmuştur. DP çekimser kalmış CHP'de karşı oy kullanmıştır. Önerge diğer oylarla kabul edilmiştir. Başkan Ekşi önergenin kabul edildiğini açıklayarak iç tüzüğün konuyla ilgili maddesine göre oturumu 21 Eylül gününe kadar ertelediğini açıklamış ve birleşimi kapatmıştır.

Bu arada AP'liler durumu kavrayamamışlar ve protesto etmeye başlamışlardır. Süleyman Demirel de sinirli bir şekilde masayı yumruklamıştır.

21 Eylül 1976 SALI

Meclis AP'li Ahmet Çakmak tarafından gerekli çoğunluğun olduğu belirtilerek oturum açılmıştır. Başkan daha sonra DGM'nin tümü üzerinde görüşmeler yapılacağını açıklamıştır. Daha sonra gruplar adına konuşmacılara söz vermiştir. CHP adına konuşan Turan Güneş iktidarı suçlayarak şunları söylemiştir:

"Bu hükümet mahkemeyi de Yargıtay'ı da kaldırmıştır. Bir Başbakanın "Ben istediğim mahkeme kararını tanırım, istemediğimi tanımam" diye bağırdığı parlamento kürsüsü ne yazık ki bu parlamento kürsüsü olmuştur.

Şimdi sormak gerekir, mahkeme tanımayan, güvenlik sağlamayan, devleti bilmeyen hükümet, yüce mecliste hangi devletin, hangi güvenliğinin, hangi mahkemesini istemektedir." Güneş daha sonra çeşitli iddialara cevap vererek sözlerini şöyle tamamlamıştır:

"Ülkenin, demokrasinin, insanca uygarca yaşamın tahribine hayır deme CHP olarak bizim görevimizdir, engel olmaya yeteneğimiz vardır. Çünkü halkımız bizimle beraberdir. Size Türkiyeyi ve rejimi tahrip ettirmeyeceğiz."

Daha sonra CGP adına konuşan Mehmet Altmışyedioğlu ise 163. maddenin kapsama alınmasını istemiş ve bu konuda ısrarlı olduklarını belirtmiştir.

TBMM'nin bir toplantısından görünüm...

Eleştirilere cevap vermek için kürsüye gelen Adalet Bakanı konuşmasından sonra sorulan soruların tümüne "yazılı olarak cevap vereceğim" demesi olayların çıkmasına neden olmuştur. Daha sonra da sorular tamamlanmadan zaman dolmuş ve birleşim 22 Eylül'e kalmıştır.

22 Eylül 1976 ÇARŞAMBA

Millet Meçlisi MSP'li başkan vekillerinden Rasim Hancıoğlu tarafından çoğunluğun olduğu açıklanarak açılmıştır. Yoklama sırasında CHP'liler ve bazı DP'liler salona girmemişlerdir. Çoğunluk sağlandıktan sonra CHP'liler salondaki yerlerini almışlardır.

Bu sırada CHP Grup Başkan Vekillerinden Ali Nejat Ölçen söz alarak bir gün önce oturumu yöneten başkanı suçlayarak, "Başkan iç tüzüğe uygun hareket etmemiştir." demiştir. CHP'liler Anayasa komisyonu raporunun Meclis Başkanlığına geldiğini belirterek AP'nin DGM ile ilgili teklifinin komisyona gönderilmesinin gerektiğini belirtmiştir. MSP'li başkan buna karşı çıkmıştır.

Daha sonra da CHP'li milletvekillerinin sorularına geçilmiştir. Sorular sorulurken Meclis'te kavga çıkmıştır. Yumruklar sallanmış, çantalar atılmış ve bu arada CHP'li Mustafa Güneş yaralanmıştır. Başkan oturuma ara vermek zorunda kalmıştır. Aradan sonra CHP'liler bir önerge vermiş ve zaman dolduğu için birleşim kapanmıştır.

23 Eylül 1976 PERŞEMBE

Millet Meclisi CHP'li Memdul. Ekşi Başkanlığında toplanmıştır. DGM yasasının tümü üzerinde görüşmelerin tamamlanması nedeniyle bir gün önceki birleşimde maddelere geçilmesine ilişkin oylama yapılacağı açıklanmış idi.

Saat 15'de yapılan yoklamada 223 Milletvekilinin olduğu saptanmış ve Başkan yoklamayı yarım saat sonra tekrarlayacağını belirtmiştir. İkinci yoklamada da gerekli çoğunluk sağlanamamış ve Başkan Ekşi şu açıklamayı yapmıştır:

"İki yoklamada da çoğunluğumuzun olmadığı saptanmıştır. 14 Eylül 1976 tarihli oturumda da belirttiğim gibi olağanüstü toplantılarda herhangi bir yoklama sırasında gerekli çoğunluğun bulunmadığı zaman olağanüstü toplantı kendiliğinden sona ermektedir. Bu nedenle oturumu 1 Kasım 1976 günü saat 15'e erteliyorum." Bundan sonra CHP'liler birbirini kutlarken, AP'liler şaşkına dönmüşler ve acele gruplarını toplantıya çağırmışlardır.

MECLİS TEKRAR OLAĞANÜSTÜ TOPLANDI

Çoğunluk olmaması nedeniyle 1 Kasım 1976 günü ve ertelenen Millet Meclisi iktidarı oluşturan Partilerin gayretiyle gerekli imza toplanarak 30 Eylül 1976 perşembe günü saat 15'de toplanmak üzere yeniden toplantıya çağrılmıştır.

Memduh Ekşi başkanlığında toplanan meclise MC 231 milletvekili toplayabilmiştir. Bugünkü oturum usul tartışmaları ile geçmiştir. Meclis 5 Ekim 1976 Salı günü tekrar toplanacaktır.

YORUM

DGM VE GENEL YAS

Türkiye'nin binbir sorunu, bir çığ gibi her geçen gün biraz daha büyürken, MC İktidarı, ortaklık hükümetinde onbir ay görüş birliğine varıp da bir tasarı haline bile getiremediği Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kuruluş Yasasını çıkartabilmek için Meclisleri olağanüstü bir toplantıya çağırdı ve olağanüstü yöntemlerle bir teklifi yasalaştırma girişimlerine kalkıştı.

Bu eyleme geçişteki amaç son derece açıktır.

Anayasa Mahkemesi tarafından bundan bir yıl önce, Resmi Gazete'de yayınlanan bir kararla, 12 mart sonrası kurulmuş Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kuruluşunun ve işleyişinin Anayasaya aykırı olduğu hükme bağlanmış, bu mahkemeler yok sayılmıştı.

Ne var ki, 1975 yılının Şubat ayı içinde alınan bu Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesi, aradan altı ay geçtikten sonra 1975 yılının Ekim ayında Resmi Gazetede yayınlanmıştı. Anayasa Mahkemesi, DGM'lerin kuruluş ve işleyiş biçimlerinin anayasaya aykırı olduğunu saptarken, bu mahkemelerin yeniden isletilebilmesi için gerekli yasanın çıkartılması için de bir yıllık süre tanımıştı. Bu süre, 1976 yılı 11 Ekim'inde son bulacaktı.

1975 Ekiminden bu yana, konunun üstüne eğilmeye gerek görmeyen MC İktidarı, tüm sürenin bitmesine kısa bir zaman kalmışken harekete geçti. Geçti ki, 11 Ekim'den önce yeni kuruluş yasasını çıkarsın ve DGM'ler görevlerine devam etsinler. İşte Meclisler bunun için, yaz tatili içinde olağanüstü toplantıya çağrıldı.

Meclisler olağanüstü toplantıya çağrılırken, elde bir hükümet tasarısı ve hükümet ortakları arasında da bu yasanın nasıl çıkması gerektiği konusunda bir görüş birliği yoktu ama, Meclislere verilmiş, ortakların her birinin ayrı ayrı eğilimlerini yansıtan kanun teklifleri vardı. Bu tekliflerden birinin yasalaşmasıyla, İktidar DGM'leri kurtaracağı ve sultasını sürdüreceği kanısındaydı.

DGM'lerin yeni baştan anayasaya uygun olarak da olsa kurulması çabalarının ardında yatan niyet ise açıktı. Bu niyet iktidar sözcülerinin ve asıl onların da ardında bulunan para babalarının, sermaye gruplarının ağızlarında ifadesini buluyordu. Bunlar, DGM'leri, gittikçe gelişen ve bilinçlenen işçi sınıfına karşı bir silah olarak kullanmak amacındaydılar. Ülkenin emekçi kesiminin hak arama savaşında bulunacak her evladına karşı DGM'yi Damokles'in kılıcı gibi tepe üstünde sallandırmak istiyorlardı.

Sağcı iktidarın bu niyetle yola çıkması karşısında, tüm demokratik ve ilerici kuruluşlar, herşeyden önce 27 Mayıs anayasasına ve demokratik hak ve özgürlüklere bağlı ve saygılı olarak, DGM'lerin yeni baştan yasalaştırılmasına karşı çıktılar.

Parlamentoda başta Ana Muhalefet Partisi, CHP, onun ardından TBP ve bazı bağımsız ama gerçekten demokrasiye inanmış parlamenterler yasanın çıkışını engellemek ve iktidar çoğunluğu karşısında ezilmemek için yasal yollardan direnişe geçtiler, engelleme yollarını denemeye başladılar.

Siyasi partiler dışında, İşçi sınıfının satın alınamamış ve alınamayacak en büyük ve üst örgütü DİSK'de, DGM'yi yasalaştırmaya çalışan iktidara karşı "Genel Yas" ilan etti.

Bilinmelidir ki, bu yas, sağcı ve faşizan eğilimler taşıyan MC iktidarı, iş başından uzaklaşıncaya ve halktan yana bir iktidar iş başına gelinceye kadar ülke çapında sürüp gidecektir.

Türk İşçi Sınıfının bu yası, adlandırılmak istendiği gibi bir yasa dışı direniş ya da genel grev değildir. Bu yas, gösteriler, toplantılar, demeçlerle, DGM'ye karşı hayır kampanyasının tüm halkımıza ve yurtseverlere benimsetilmesine, ilk genel seçimlerde bu iktidarın sandıktan çıkacak oylarla alaşağı edileceği güne kadar sürecektir.

Görülmüştür ki, Meclislerin olağanüstü toplantılarında muhalefetin engellemeleri karşısında, DGM'lerin bir kez daha yasalaştırılması pek kolay olmamaktadır. Kaldı ki, Meclisteki sayısal çoğunluklarıyla bu yasa teklifini yasalaştırsalar bile, MC İktidarı bir kez daha Anayasa Mahkemesi kararlarıyla yaptıklarının yıkıldığını göreceklerdir.

MC İktidarı da, ona yandaş olan işverenler de, bunlara destek olan Türk-İş gibi sarı kuruluşlar da bu gerçekleri bilmekte ve görmekte oldukları içindir ki, hırçınlık ve kızgınlık içinde sağa sola saldırmakta, ellerinden geleni ardlarına koymamaktadırlar.

Ama bilinmelidir ki, ne yaparlarsa yapsınlar, ne kadar çırpınırlarsa çırpınsınlar, Türkiye'de faşizme geçit vermeyecek yiğit yurtseverler, demokratik kuruluşlar ve bilinçli bir işçi sınıfı vardır. Var olacaktır.

Genel-İş emek

sosyal dengeyi sağlayacaklarmış

prof. bahri savcı

Kapitalistler ve o öğreti yanlıları şöyle der: "Yaşadığımız çağda, eskisinden ayrı bir toplum düzeni ve düzeyi doğuyor. Bu, yüksek düzeyde bir yeni toplumdur: İleri endüstri çağının toplumu olarak... Bunda, geçmiş yüzyıllarda, ve hatta bu yüzyılın ilk yarısında, gördüğümüzden çok değişik, ve özellikle çok yüksek bir "iş yaşamı" yaratılıyor: Çünkü, daha uygun çalışma koşullarına varılmıştır. Bütün insanların yararlanmasına sunulmuş, daha çok maddi nesneler üretimine varılmıştır. 18 saatları bulan çalışma süreleri içinde bunalma diye bir şey kalmamıştır. İş dünyası, daha geniş boş zamanlara kavuşmuştur. Böylece çalışanlar sınıfı, eski yoksulluklarından kurtulmuştur. Eskisi gibi ezilen olmaktan çıkmıştır. Daha iyi iş koşulları, daha yüksek iç ücretleri, bunlarla sağlanan daha çok maddi nesneler toplamı, daha çok boş zaman –dinlenme– eğlenme süreleri sağlanmıştır, çalışana...

Öyle ise; artık, işçinin savunacağı ve isteyeceği yeni gereksinmeler kalmamıştır. Düzen değiştirmeleri gereksinmesi, ortadan kalkmıştır

Ve gene, öyle ise, işgüçlerinin, çalışanlar kitlelerinin, örgütlü ideolojik eğilimler gütmesine de gerek kalmamıştır.

Sendikal hareket te, böylece, en dar, en küçük boyutlarına inerek, modern kapitalizmin "kara basanı" olmaktan çıkmıştır; çıkmamalıdır. Sendikal harekette, "işveren" in eğilimleri koşutunda (paralelinde) basit bir meslek kuruluşu hareketine dönüşmüştür; dönüşmelidir. İş yaşamında, sermaye sınıfının önderliğinde bir bütünleşme olmuştur; olmalıdır. Böylece de, sermaye sınıfının önderliğinde, bir yeni sosyal denge kurulmuştur; kurulmalıdır".

İşte, bunu söyler, kapitalizm, ve de zanlıları..

Bu sava ve soruna, bir yukardan bakışla bakacak olursak, gerçekten, şunu görürüz:

Böyle bir yeni durum, doğmuştu, doğurulmak istenmişti. İşti kitleleri; az-çok, daha uygun çalışma koşullarına kavuşturularak; daha çok maddi nesnelere sahip kılınarak; daha geniş boş zamanlara nail kılınarak; eskisinden daha iyi, daha olanaklı, mutluluğa daha yakın bir yeni toplum düzeni içinde yaşıyormuş duygusuna kaptırılmıştı.

Böyle olunca, işçi kitlelerinin, sermaye sınıflarının eğilimlerine, akımlarına direnmeleri söz konusu edilmemek gerekirdi.

Fakat, gel-gör ki, hele Türkiye gibi ülkelerde, gerçek durum böyle değildir.

Evet, işçi, bir açıdan, daha çok olanaklara kavuşmuştur. Tüm ülke üretiminin artması ile, işçi sınıfının da güvenç (refah) payı artmıştır. Daha üst düzeyde yaşam koşulları gelmiştir. Geleceğe değgin güvenceler, daha da artmıştır.

Ama, bu, dıştan bir görünüştür. Dünün daha müteavzi durumları ile karşılaştırmadan doğan yanıltıcı bir tablodur. Bugünün gereksinmeleri ve olanakları ile karşılaştırdığımız zaman, üretimin gelişmesinin arttığı çağdaş gönenç düzeyinden, işçi sınıfının, gereği ve hakkı olduğu kadar yararlanmadığı görülür. Çağımızın işçilerinin durumunu, düne göre değerlendirmemeli. Bugünün büyük üretim olanaklarına ve toplumlarına göre değerlendirmeli. O zaman, görülecektir ki, işçinin yoksulluğu, gene de, sürmektedir.

Üstelik, modern üretim, dünyanın her yerinde ve Türkiye'de, büyük kapitaller üstüne oturtulmak isteniyor. Oturtuluyor da... Teknokrasi ve bürokrasi de, bu kapitalle bütünleşiyor. Böylece, kapital-teknokrasi-bürokrasi ittifakı meydana geliyor.

Ve bu ittifak, iş yaşamını, eskisinden daha yoğun olarak etkisi altına alıyor. Öyle ki, ortaya, bugün, bir kapital-teknokrasi-bürokrasi tahakkümü çıkmış oluyor.

Böyle bir tahakküm altında kalan işçi ise, sonunda, işe ve tüm yaşama yabancılaşıyor. Eskiden, düşünülemiyecek ölçüde kul-köle olmaya doğru itiliyor. Toplum içinde, bilinç ve ruh huzurundan yoksun bir üretim aracı haline düşürülüyor:

Böylece de, eskisinden daha koyu olarak "insanlığa aykırı eylemlerin kurbanı" durumuna düşmüş oluyor işçi... Yani, kapitalist eylemin gelişmesi oranında, işçi sınıfı da saldırgan ve yaygın bir sömürünün konusu oluyor.

Ayrıca, kapitalist gelişme düzeyi arttıkça, onun, teknokrasi ve bürokrasi ile ittifakı daha da koyulaşıyor. Böylece, daha da ezici bir "siyasal karar mekanizması" kurulu işlemeğe başlıyor.

Bu siyasal karar mekanizması, giderek, işçiyi, işe yabancılaştırıyor. O, basit bir mekanik araç haline getiriliyor. İşine sahiplik duygusundan, iş bilincinden, gittikçe uzağa düşürülüyor.

İşte bu durum karşısında, sendikalar, ama gerçek sendikalar, ve sosyal bilinç ile dolu aydın seçkinler, çok zorunlu ve tutarlı olarak yeni bir davranış biçimine yöneliyorlar:

Yoksulluğun bu yeni biçimini de alt etmeğe çabalamak; eskisinden daha uygun çalışma koşulları içinde olunduğu halde, daha çok maddi nesnelere sahip olunmuş gözüküldüğü halde, daha geniş boş zamanlara nail olunduğu halde, mutluluğa daha yaklaşılmış görüntüsü meydana çıktığı halde, kapitalizmin gelişmesi ile saldırganlığı da artmış ve yayılmış bulunan sömürüyü alt etme tabasıdır bu...

Kapitalizm-tekrokrasi-bürokrasi üçlüsünün ittifakı ile, işçi kitlelere daha zalimce uygulanma istidadı kazanan "insanlığa aykırı eylemleri" alt etme çabasıdır bu...

Böyle bir sömürü ve insanlığa aykırı eylemler demeti ile iç-içe girmiş bir "siyasal karar mekanizması"nı alt etme çabasıdır bu...

İşçinin işe-yaşama-ailesine-kendisine yabancılaşmasını alt etme çabasıdır bu..

Evet, bir çok çevreye göre, işçinin, tatminli bir yaklaşım ile, kapitalist üretim biçimi içinde, kapitale uyumlu bir yer alması yolu açılmış gözüküyor. Ama bu; aslında, işçinin, işe-topluma-ailesine-kendisine yabancılaşmasından gelen bir durumdur. Ve böyle bir durum, işçiye toplumsal ve ruhsal bir dengesizlikten başka bir şey de getirmez, getirmemiştir.

Bu yeni durum içinde işçi; kapitalizm-teknokrasi-bürokrasi ittifakının etkisi ile, modern üretim biçiminin çarkları içinde öğütülmüştür. Onun çalışması, topluma hizmet ögesinden soyulmuştur. Basit bir maddi çıkar kaynağı haline getirilmiştir. Böylece, işçinin "insan kişiliği" bütünlük kazanmaktan büsbütün uzağa itilmiştir. İşçi, hem işine, hem kendisine, hem ailesine, hem topluma yabancı duruma düşmüştür.

İşte, bu durum ile savaşıp, bunun alt edilmesi gerekmektedir. Sendikaların ve sosyal bilinç ile dolu aydın seçkinlerin yeni sosyal görevi, budur:

Bir yandan, iyi bir tatmin edilmişlik görüntüsü altında daha da yoğun olarak süren sömürüsüzlüğün sağlamak, sömürünün giderilmesi; bir yandan da, modern teknolojinin ve bürokrasinin, kapitalizme sağladığı üstünlük ile, büsbütün artmış olan eşitsizliğin giderilmesi; ve en sonunda, adı geçen çok yönlü yabancılaşmanın giderilmesi.

İşte, dünya işçileri, ve bu arada türk çalışanları, bu amaca varmak için, daha yoğun bir çaba ve bilinç hareketine girince, türk kapitali, hemen saldırıya geçmeğe karar vermiştir.

Şimdiye kadar, ufak-tefek girişimlerle hükümeti, işçi üzerine yürümeğe itiyorlardı. Bir siyasal iktidar bile, işverenlerin istediği ölçüde ve yoğunlukta işçi üzerine yürümediğini görünce, kendi aralarındaki bir dayanışma ile, bizzat yürümeğe karar vermişlerdir. Bu erekle (maksatla) Türkiye İşverenler Sendikaları Konfederasyonu İstanbul'da genişletilmiş bir toplantı düzenlemiştir. Bunun sonunda da, İşverenlerin işçi sınıfına karşı açtığı sınıfsal savaşın ittifak antlaşması ilan edilmiştir: O kadar cür'etle ki, devletler arasında bile, bu kadar cür'etli birleşik girişimler, "gizli antlaşmalar"la yapılırken, onlar, savaşlarını, açıkca açmışlardır. Bunun antlaşmasını da açıkça ilan etmişlerdir: İşçi ile İşverenlerin arasındaki ilişkilerin düzenlenme sürecini belirten yasaları da hiçe sayarak... Bütün işçi kitlesini, onun arkasındaki aydın kesimin düşünsel ve ruhsal tepkilerini küçümseyerek...

Doğrusu, adı geçen konfederasyonun genel Başkanının 28 Ağustos tarihli basında çıkan bildirisini ve bu işverenlerin bu "meydan okuma", bu "sınıfsal savaş" notasını okuyunca korktuk. Bu korkumuz, söylediklerini yapabileceklerinden değildir. İşçi sınıfını, daha yoğun bir sömürü ile, daha ağır bir yoksulluğa itebileceklerinden korkmadık. İşçiyi işine-ailesine-toplumuna-kendisine daha da yabancılaştırarak, onu, bilinçsiz ve kişiliksiz araç haline getirebileceklerinden ürkmedik. İşçiyi, işinin sahibi ve efendisi olma yolundan saptırıp, kapitalin-teknokrasinin-bürokrasinin, arkasından, işçiden yana olmayan bir siyasal karar mekanizmasının tutsağı durumuna getirecek girişimlerini geliştirebilmelerinden çekinmedik. 1961 Anayasasının buyruklarını; sosyal gelişmenin bugünkü düzeyi ve kuramı karşısında böyle bir savaş notasının verilebilme cür'etinden korktuk, ürktük, çekindik ve hatta dehşete düştük.

Ve diyor, ne demeğe getiriyor bu savaş notası işçiye?

Şunu demek istiyor: Senin "sosyal hak" istemelerinden, bu isteklerini boyuna genişletmelerinden, güttüğün ve üzerinde sınıf olarak bütünleştiğin ideolojik eğilimlerinden bıktım. Bunlar, benim buyruğumdaki; benim yönetimindeki, benim yararımdaki bir sanayileşmeği engelliyor. Böylece sosyal dengesi (!) bozuyor. Şimdi ben, bu sosyal dengeyi sağlıyacağım. Siyasal iktidarlar ve sen, benim egemenliğimdeki bu yeni sosyal dengenin içindeki bana bağlı yerinizi alacaksınız. Bana uyacaksınız. Çünkü:

Artık, biz işverenler, senin ve hatta siyasal karar mekanizmasının karşısında tek-tek olmayacağız. Toplu sözleşmeye, işletme-işletme halinde, tek-tek olarak çıkmayacağız. Bütün işverenler, bir tek üst örgütte bütünleşeceğiz. Toplu sözleşmeleri, işte bu örgütün saptayacağı birleşik buyruklarımız içinde yapacağız."

"Böyle güçlü bir tek cephenin karşısında siz işçiler, artık tutunamazsınız. Çünkü, bu tek cephe örgütünün eli altında, grev ve lokavt fonları bulunacaktır. Ayrıca, bir de merkezsel yedek fonu olacaktır. Bu para gücü karşısında, elbet te duramazsınız. Üstelik, yapacağımız grevlerde geçen süreler için, zamandan size, hiçbir ödeme de yapmayacağız. Bizim para gücümüz artarken, siz, tersine, daha da zayıf durumlara düşeceksiniz. Ayrıca, bundan böyle, sosyal hak dilekleriniz, bunları genişletme girişimlerinize paydos. Ve ayrıca, uzlaştırma kurullarının size eğik kararları vermelerine müsaade etmiyeceğiz (Cür'etin yükseldiği boyutlara bakınız: Yasal organları, onların barış arayan çalışmalarını tanımıyorlar. İnsan dehşete düşer.) Ve en sonunda, işe katılma diye uydurduğunuz ilkeye de paydos. Çünkü "iş" bizimdir. Sevk ve idaresi de bize aittir, bizim hakkımızdır. Buna sizin müdahale etmenize müsaade etmiyeceğiz. (Bu kez de, cür'etin aymazlığına –gafletine– bakınız. İşçinin işe katılması, bir dünya olayıdır. Bizim kapital sınıfı, nehri tersine akıtmaya kalkıyor."

Böyle diyor işte, İşverenler Konfederasyonu savaş ilanı notası...

Türk işçisinin sosyal hak dilekleri, iş yaşamını düzenleyen yasaların ona verdiği olanaklar, daha adilleştirilmek, daha uslaştırılmak gerekir iken; türk işçisinin insan kişiliği, sömürüden-eşitsizliklerden-yabancılaştırılmalardan tüm kurtarılmak gerekir iken; Türkiye'de, önce, çalışanların ruhsal ve toplumsal bunalımları yok edilmek gerekir iken; ve böylece, kişiliğine kavuşmuş bir erek sahipliği üzerinde, bu mutlu sosyal denge gerçekleştirmek gerekir iken; bizim işverenlerimiz, Batı dünyasının oluşumlarına, Türkiye'nin sosyal uyanışımlarına sırtını çeviriyor.

İşte bu, insanı, dehşetin şaşkınlığına uğratır.

Böyle bir sınıf savaşı notası, görülmüş şey değil. Bununla bir sosyal denge sağlanması ise, hiç...

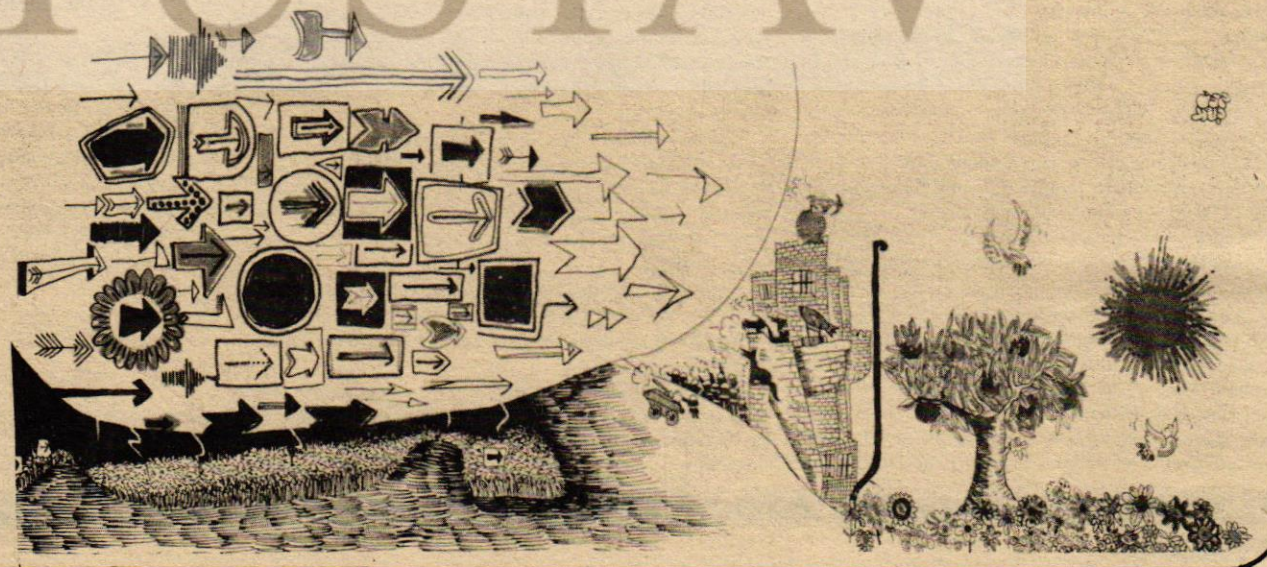

sevsinler beylerimizi ama bizde gözümüzü açalım

ilhami soysal

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Rafet İbrahimoğlu adlı para babası sözcüsünü dinlerseniz, işçilerin yönetime katılması için zaman erken.

Peki işçiler yönetime ne zaman katılmalıymış?

Balık kavağa çıktığı zaman...

Adamın dediklerinden çıkan anlam bu: "Türk Ekonomisi tam olgunlaşmadan böyle bir şeye kalkışmak sorunları karıştırmak"mış...

Peki Türk Ekonomisi, bu kapitalist düzende nasıl olacak, kapitalistlerimiz kimlerin kanını ve iliğini sömürecek de olgunlaşacak? Sonra bu ekonominin olgunlanıp olgunlaşmadığını kim saptayacak?

Bu ekonomi denen meret, armut değil ki, olgunlaşınca pat diye ağaçtan düşsün de bilesiniz, kavun değil ki dibini koklayıp, iyidir olmuş diyesiniz. Ekonomi olgunlaştı, biz de paraya doyduk demeleri beklenenler para babaları. Para babalarıysa, gözleri toprakla bile doymayan kişiler. Demek ki, Rafet İbrahimoğlu gibilere kulak verirseniz, ömrü billah Türk ekonomisinin olgunlaştığı sonucuna ulaşmak mümkün olmayacak. Olmayınca da işçinin yönetime katılması diye birşey söz konusu olamayacak. Oh ne âlâ değil mi?

Dahası da var:

Rafet İbrahimoğlu, önce haftalık YANKI dergisine verdiği, günlük gazetelerin de oradan aktarıp yayınladıkları açıklamalarına göre, ekonomimizin olgunlaşmadığını söylerken, özgürlükler bakımından demokrasimizin olgunlaşmış olduğunu söylüyor.

Elin oğlu bu kadarla da yetinse iyi. Hayır. Dahasını da söylüyor:

"Bir ülkede demokrasi belli alt verilere dayanır. Demokrasinin dozu ülkenin ekonomik yapısına bağlıdır. Türkiye'de ekonomik durum daha Batı kadar olmadı ama, özgürlükler bakımından arada bir fark yoktur. Özgürlükler bakımından Türk demokrasisi olgunlaşmıştır. Avrupa'daki bazı ülkelerden bile çoktur. Biz kendimize özgü bir modele sahibiz."

Evet, Rafet İbrahimoğlu aynen böyle diyor. Ne demek bu?

Ne demesi şu:

Türkiye'de insanlara gereğinden fazla özgürlük verilmiştir. Özgürlüklerin ölçüsü, ekonomimizin olgunlaşmasından fazladır.

Yani, bırakın özgürlükleri geliştirmeyi, genişletmeyi, verilenleri bile geri almak gerekir. İbrahimoğlu'nun demek istediğinin aslı bu. Kendisine işçi ağzıyla verilecek ve en iyi biçimde anlayabileceği bir cevap var onu da söyleyelim:

Alın da kaçan mı?

Vakti zamanında, döneminin Genel Kurmay Başkanı şimdilerde kapitalizmin emir eri Memduh Tağmaç da böylesine laflar ederek, 12 Mart darbecilerinin başını çekmiş, Türkiye'de Faşizmi uygulamaya kalkışmıştı. Aslında 1961'in demokratik anayasasını çiğnediği, hükümet darbesi yapmaya kalkıştığı için değil, yaptığı için Sıkı Yönetim Mahkemesine değil, Yüce Divana verilip asılmalıydı ama, paçayı ucuz kurtardı. Hani o ikide bir, 1973 Seçimleri sonundaki genel afla anarşistler kurtarıldı diyorlar ya bu aslında bir kuyruklu yalan. O genel aftan asıl yararlananlar, 12 Martı yaratanlardır. Memduh Tağmac'ı, Faruk Gürleri, Cevdet Sunay'ı, Nihat Erim'i, Ferit Melen'i falan. Bir de bunlara yardımcı olan, milletvekili seçildiklerinde, sadık kalacaklarına and içtikleri Anayasayı korumayan, koruyamayan ve oylarıyla da faşizme yardakçılık eden o 1971 Parlamentosunun üyeleri, şapkasını alıp kaçan Süleyman Demirel falan...

İşçi sınıfını uyutuyoruz, kandırıyoruz sanıyorlar. Gerçekten, 1974 Genel affından asıl yararlananlar bu faşistler ve yardakçıları, 1961 Anayasasının süngü bölgesinde ırzına geçenler, bu anayasanın üçte birini, en can alacak noktalarını değiştirip kuşa çevirenler...

Bu konuların üstünde çok durulmuyor, bu gerçekler bir takım adamların suratlarına ikide bir çarpılmıyor diye, yutturduk sanıyorlar.

Neyse, bu işin başka bir yanı. Biz gene gelelim Rafet İbrahimoğlu'nun dediklerine.

Hazret, aklı, mantığı, sağduyuyu bir kenara bırakmış, bununla da yetinmiyor, bir de hakaret ediyor. Açık açık;

"Lokavt bir savunmadır. Gerçekte grev ekonomik mücadelede bir saldırı aracıdır. İşveren her zaman savunmadadır." diyor.

Sevsinler savunmadaki işverenleri...

İnsanlık tarihi boyunca insanı insana kul eden, varsıla yoksulu sömürten, kanını iliğini emen eşverenler, yani para babaları, yani kapitalizm ağaları ve onların satılık bile değil, kiralık uşakları, hep savunmadaymışlar...

Peki bu sömürü nerden çıkıyor öyleyse? Bu artık değer denen şey ne? İşverenin alnının teri mi bu? Hep savunmayla mı elde ediliyor bunlar? O hanlar, hamamlar, kotralar, fabrikalar, onbinlerce dönümlük çiftlikler, bankalar, sigortalar, şirketler, holdingler, evler, apartmanlar, köşkler, yalılar, otomobiller, deste deste paralar, mücevherler hep savunmanın ürünleri değil mi?

Emeğin hiç mi hiç değeri yok? Olsa da olur olmasa da.

Lokavt savunma, grev saldırı aracıymış...

Yani adam bilmem nesi kalktı diye tutacak fabrikasının işçilerine, işyerinin emekçilerine, hadi bakalım paydos, ben paracıklarımı savunuyorum, lokavt yaptım diyecek, yüzlerce, binlerce, onbinlerce aileyi aç bırakacak, açık bırakacak, en ufak bir sorumluluk yüklenmeyecek sonra bunun adı savunma...

Bu patron tayfası, işçiyi de kendilerinin çoğu gibi eşek mi sanıyor ne?

Yalnız, çok bilmişler arasında tekerleme haline gelmiş bir laf vardır: Sezarın hakkını Sezar'a vermek gerekir derler. Biz de gelin öyle yapalım. Rafet İbrahimoğlu'nun nasılsa söyleyebildiği bazı doğruları da belirtelim:

Parababalarının Konfederasyon Başkanı diyor ki;

"Var olan şey bozulur. İş barışı yoktur ki bozulsun."

Bakın bu doğru. Türkiye'mizde öylesine bir sömürü düzeni, soygun düzeni, talan düzeni, öylesine bir bozuk düzen vardır ki, bu düzende iş barışından söz etmek ne mümkün? Elin oğlu en azından beşyüz yıldır emekçi sınıfların boğazına dayamış hançeri, harıl harıl soyuyor, sömürüyor, talan ediyor, köle gibi çalıştırıyor, gerektiğinde ezip, gerektiğinde sövüyor, çok kızdı mı yok ediyor ve sen de kalkıp iş barışından söz ediyorsun. Hangi iş barışı? Olmayan şeyin sözü mü olur?

İbrahimoğlu'nun nasılsa dile getirdiği doğrulardan biri de şu:

"Grev iktisadi bir mücadele aracıdır."

Bakın bu da doğru. Ama yarım bir doğru. Grev, iktisadi olduğu kadar siyasi bir mücadele aracı niteliğini de kazanırsa ve işçi sınıfı kendi partisi aracılığıyla yasama ve yürütme organında da etkinlik kazanırsa grev tam bir mücadele aracı olur. Yoksa grev salt ücret artışı sağlamayı amaçlayan bir silah diye kullanıldı mı, paslı kındaki kılıç gibi olur. Tam gereksinim duyulduğu yerde kılıcı çekmek istersin, pasdan dolayı kınından sıyrılmaz ve işe yaramaz, karşındaki de seni, yok lokavttı, yok milli güvenlikti, yok genel sağlıktı diye alnının ortasından vurur ve bir seksen uzatır.

Uzun lafın kısası şu:

Ülkemizde işverenler, patronlar, para babaları, sermaye ağaları, varsıllar, emek sömürücüleri, ne derseniz deyin ama bilimsel adını da bilin, kapitalistler: işçi sınıfına karşı, onun az buçuk elde edilmiş haklarına karşı amansız bir savaş açmış durumdalar. Pek ön planda görünmeseler ve İbrahimoğlu, Feyyaz Berker, Recai Dıblan, Şükrü Er, Ertuğrul Soysal, Hami Kartay ve daha bilmem kimler gibi sözcüleri aracılığıyla Vehbi Koçlar, Sabancı'lar Has'lar, Eczacıbaşılar, Burla Biraderler, Şellefyanlar, yani Türk kapitalizminin perde arkası ağababaları saldırı durumundalar.

Gözümüzü açalım. Açmazsak açtıracaklar ki fena açtıracaklar...

İŞÇİLER UNUTMASIN

dr. turhan temuçin

İşçiden yana olmayan, varlığını para babalarının ve egemen çevrelerin desteğine borçlu olan iktidarlar bu borcu işçinin çıkarlarına karşı tavır almakla öderler. İşçinin çıkarları bozulduğu orantıda parababalarının kârları da artacağı için, kapitalilin desteği herzaman sağlanacak ve öyle iktidarlar da sonuna kadar sürecek sanılır.

1949 larda tek partili yönetimin can çekiştiği sıralarda iktidarda ki CHP, programına *"Grev hakkı"* nı koymuyordu. Ne gariptir ki o zaman muhalefeti oluşturan ve ilerki yıllarda amansız bir işçi düşmanı olacak olan Demokrat Parti ise programına grevi koymuştu. Zamanın Çalışma Bakanı Reşat Şemsettin Sirer:

— Grev bir bomba gibidir, patlayınca işçinin elini koparır, diyor ve böylece hükümeti adına işçiye göz dağı veriyordu.

Başta, sonradan hızlı demokrat partili olacak olan Peyami Sefa olmak üzere Vedat Nedim Tör, Ethem İzzet Benice, Şükrü Baban ve Yavuz Abadan gibi yazarlar da greve karşı çıkıyorlardı.

Bunların hiç birisi önemli değildi. Önemli olan iktidar-muhalefet çekişmesi içindeki bu tavırlar değildi, o zaman ki sendikaların tavrıydı. CHP iktidarı, bazı kamu işyerlerinde çalışan işçilerin oluşturduğu sendikalardaki yöneticilere baskı yaparak meclise telgraflar çektiriyordu. Bu telgraflarda o işyerlerindeki sendikacılar şöyle diyorlardı:

— Türk işçisi grev istemiyor. Namusumuzla çalışıp ailemizi geçindirmek istiyoruz!

İşte bu yüz kızartıcı bir tavırdı. Hem sendikacı olacaksın, hem işçiden yana olacaksın ve hem de grev istemeği namussuzlukla bir tutacaksın.

Ne edersiniz ki devir o devirdi ve baştaki iktidar hiç yıkılmaz sanılıyordu.

Baştaki iktidar yıkıldı, o grev isteyen muhalefet Demokrat Parti ise iktidar oldu. Zaman değişmişti artık, grevden yana olan Demokrat Parti bırakınız grev hakkını vermeği 1956 larda işçi sendikalarını ve bazı birlikleri kapatmağa başladı. Patronlar alabildiğine lokavt yapıyor bunun karşısında işçilerin grevden söz etmesi ise 141 ve 142 ile yanıtlanıyordu. Aradan on yıldan fazla geçmişti ve halâ grev hakkı elde edilemedi ise hiç kuşku olmasın ki bunun en büyük suçu o 1949 larda meclise telgraf çekip:

—Grev istemiyoruz, namusumuzla ekmeğimizi kazanmak istiyoruz, diyen bilinçsiz sendikacılarındı. Onların 1949 larda öyle yapmasalardı DP de1959 larda öyle yapamazdı.

Şimdi yepyeni bir sendika çıkmıştır ortaya. MC iktidarının dümen suyunda gidebilmek için o iktidarın adının başındaki *"Milliyetçi"* sıfatını da künyesinin içine alarak ortaya atılmıştır *"Misk"*. Yani, milliyetçi işçi sendikaları konfederasyonu!

Sendikaya bakın ve milliyetçiliğe bakın. Egemen çevrelerin desteği ile başta duran bir iktidara arka çıkmak ve o iktidarın işçi karşısındaki her tavrını alkışlamak hem milliyetçilik oluyor ve hem de sendikacılık.

Ve şimdi bu mis gibi iktidar kokan Misk yöneticileri var güçleri ile DGM yasasının çıkması için uğraşıyorlar. Son verdikleri demeçte bu yasanın çıkması için ellerinden geleni geri koymayacaklarını da belirttiler.

İşte Türk işçisi bunu unutmamalıdır. İşçi hareketlerini budamak ve işçinin demokratik mücadelesini geriletmek için iktidarların elinde bir silâh gibi kullanılacak olan bir olağanüstü mahkemeyi savunmak, bu mahkemenin işçiler üzerindeki baskısını bile bile bundan yana çıkmak bir ibret gözlemi olarak hiç unutulmamalıdır.

Şu milliyetçi sendikaya bakında siz! İşçilerin yasal mitingleri için astıkları afişi bile 141, 142 kapsamına sokan mahkemelerden yana oluyor. Ana yasa mahkemesinin iptal ettiği, özgürlüklere ve anayasaya aykırı bulduğu bir mahkemeyi, bir işçi sendikası gerekli görüyor. Grevi başından alınan işçilerin olağanüstü mahkemelerde yargılanmasını isteyen bir işçi sendikası gördünüz mü siz?

Gördük, 1949 larda grev istemiyoruz diye telli, duvaklı nameler donatan sendikacılar neydi ise, işte bunlar da o. Onlar Türk işçi hareketini alabildiğine geciktirdiler, ama bunlar yalnız iktidarlarını geciktiricek ve bu işçiden yana olmayan iktidara treni kaçırttıracaklar!

O kadar kolay mı, 1976 larda sarı da olsa, pembe de olsa, yeşil de olsa bir işçi sendikasının işçiden yana olmayan uygulamalara sırt vermesi?

Türk işçisi bunları unutmuyacak. Ve bir gün kulaklarından tutup tutup teşhir edecek:

— İşte bunlardı, benim ekmeğimle, özgürlüğümle, namusumla oynayanlar, diye.

İşçiler unutmasın, bu işçi sınıfına en büyük ihaneti yağmağa hazırlanan kişileri.

merkez yönetim kurulu toplandı

Merkez Yönetim Kurulu toplantısında konuşan Genel Başkan Baştürk ve diğer Yürütme Kurulu üyeleri

7 Eylül günü çalışmalarına başlayan Merkez Yönetim Kurulu çalışmaları Genel Başkan Abdullah Baştürk'ün açış konuşması ile başlamıştır. Genel Başkan ülkemizde işçi sınıfına oynanan oyunlar ve faşizmin tırmanışına değinerek şunları söylemiştir:

"Sendikamızın olağan merkez yönetim kurulu toplantılarından birini yaptığımız şu günlerde, ne kadar yazıktır ki, ülkemiz çok kez olduğu gibi, gene olağanüstü bir dönemi yaşamaktadır.

Hepinizin bildiği, içinde yaşadığı gerçekleri uzun uzun tekrarlamayacağım. Ama, Türkiye'yi ve Türk halkını olağanüstü şartlar içinde yaşamaya mahkum eden yeteneksiz ve sorumsuz bir yönetimin zorlayarak yarattığı kargaşa ortamını, üç beş ana sorunu dile getirerek gözler önüne sermekten de kendimi alamayacağım.

Ülkemizde bugünlerde zorlanarak yaratılan olağanüstü havanın gündeminde yeralan birinci mesele, öyle gözükmektedir ki Parlemento'dan geçirilmek istenen Devlet Güvenlik Mahkemeleri Kuruluş Yasasıdır.

MC iktidarı Türkiye'nin her meselesi bitmiş de iş sadece Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasına kalmış gibi, olağanüstü meclis toplantılarıyle ve zorlama gerekçelerle yasalaştırmaya çalıştığı bu tasarı, Türkiye'nin hiçbir sorununu çözecek değildir. Tam tersine, olağanüstü toplantılarla da olsa yasalaşabileceğine inanmadığımız bu tasarı, Meclislerden geçerse, ülke bir kez daha yeni kargaşalar ortamına sürüklenecek ve giderek meşruluğunu yitirmiş bir iktida bir kez daha Anayasa dışına düşecek, ülkede sıkıyönetimsiz bir sıkıyönetim uygulaması sürecektir.

İş bu kadarla da bitmiyecektir. Sömürücü ve soyguncu sınıfların temsilcisi ve sözcüsü olan bu iktidar ve koruduğu kapitalistler, ellerinde bir silah gibi kullanacakları bu mahkemeler eliyle, ülkenin giderek bozulan ekonomik dengesinde işçi sınıfını daha çok sömürmek ve ezmek yollarını arayacaklardır.

İmzaladıkları uluslararası komisyonlarda, tüm çalışanların, emekçilerin özgürce örgütlenmesini, toplu sözleşmeli ve grevli sendikalaşma haklarını tanıyacaklarını teahhüt edip de, uygulamada bunun tam tersini yapan, çalışanlar arasında işçi memur gibi sun'i ayırımlar yaratan, bununla da yetinmeyip işçilere tanınmış sendikal hak ve özgürlükleri bile kısma çabalarına girişen MC iktidarı giderek ücretleri dondurma, check-off sistemini kaldırma, sarıdan da öteye irin renginde partizan sendikalar kurdurma ve işçi sınıfı bilincini öldürüp yoketme yollarında cüretli adımlar atma hazırlığı içindedir.

İşçiler, emekçiler, dar gelirli topraksız yoksul köylüler, küçük esnaf ve zanaatkar için gittikçe dayanılmaz bir düzeye gelen hayat pahalılığını izlemekte olan insafsız enflasyon ve büyük kentlerde boy vermeye başlamış olan yok kuyrukları, plansız, projesiz hatta ihalesiz uydurmasyon temel atma törenleriyle gözlerden saklanmak istenmektedir. İlk ve orta öğretim çıkmazı ise, bu yılki sonuçlarıyle yüksek eğitim ve öğretim düzeyinde tam bir facia halini almıştır. Birkaç gün önce açıklanan sonuçlara göre 130 binden fazla lise mezunu bu yıl gene Üniversitelere girememiştir. Bu gençler sokakta işsiz ve güçsüz kalacaklardır.

okumuş işsizlerin yanısıra, giderek bir çığ gibi büyüyen Anadolu insanının gizli ve açık işsizliği, dayanırlek sınırlarını çok gerilerde bırakmıştır. El kapılarının da teker teker yüzümüze kapanmasının yanısıra, sözde milliyetçilik taslayan MC iktidarının elinde dümensiz, kapıldığı sularda sürüklenen, başıboş bir gemi haline getirmiştir. Bütün bu iç açıcı olmayan manzaranın yanısıra, dini imanı para olan kapitalizmin, ülkemizde yeni yeni bilinçlenmekte ve uyanmakta olan işçi sınıfına karşı hazırlamakta olduğu tuzaklar, örnek çabasında bulunduğu çoraplar, giriştiği tertipler günlük gazete sütunlarında sergilenmektedir.

DEĞERLİ ARKADAŞLARIM,

Büyük Atatürk'ün dediği gibi, 'Bu ahval ve şerait içinde bile' işçi sınıfının biliminin ışığı altında, yarınlar için gene de umutsuzluğa kapılmaya gerek yoktur. Tarih göstermektedir ki, her baskı bir tepki doğurmaktadır. Tarihin akışını kim ne kadar direnirse direnşin, tersine çevirmek mümkün değildir. Ülkemizde işçi sınıfı uyanmıştır. Her geçen gün biraz daha bilinçlenmektedir. Nihayi hesaplaşmada zafer bizim olacaktır. Türkiye, olağanüstü zorlamalara karşı gene de demokratik sosyalizme ulaşma yolunda süratle yol almaktadır. Bunun önüne kimse geçemeyecektir.

Ne varki, gelecek nasıl olsa bizim diye kulağımızın üstüne yatıp uyumak da yanlıştır. Türkiye'de işçi sınıfını bekleyen güncel meseleler vardır. Demokratik sosyalizmi bir an evvel kurmak için aşmamız ve başarmamız gereken güç görevler önümüzde durmaktadır. Bunların en başında da, ilk seçimlerde, bu sorumsuz gidişin başlıca sorumlusu ve memleketi bir belirsiz istikamete sürüklemek isteyen MC iktidarının, işçi sınıfı düşmanlarına alaşağı etmektir.

Burada belirtmek isterim ki, 1977 yılı bir erken seçim yılı olacağa benzemektedir. Önümüzdeki Mayıs ya da Haziran ayında bir erken genel seçime gidilmesi olasılığının varlığı gözden uzak tutulmamalıdır.

Ülkemizin güncel sorunlarına böylece kısaca değindikten sonra, Sendikamızın bazı sorunlarına da değinmek isterim.

Sendikamız Genel-İş, oybirliği ile Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu sağlarında yer aldığı olağanüstü kongremizden bu yana başarılı bir sınav vermiş, kıvançla belirtmek isterim ki, eskisinden daha güçlü bir hale gelmiştir.

Siyasal iktidar ve Çalışma Bakanlığının, Bölge Çalışma Müdürlerinin MC elinde bir oyuncak olan Türk-İş'in ve ona bağlı olarak yaratılan suni sendikaların tüm çelmeleme çabalarına karşın, geride kalan aylar içinde Genel-İş canlılığını ve güçlülüğünü daha çok ortaya koymuş, örgütlenme çalışmalarını süratlendirmiş, belediyelerle olan toplu sözleşme çalışmalarının perçoğunu tamamlayıp sözleşmeleri bağıtlamış, büyük atılımların sendikası olduğunu dosta düşmana ispatlamıştır.

Kurulunuzun ayrıntılarını görüşüp karara bağlayacağı yeni çalışmalar ve atılımlar içinde olduğumuzu da bu vesileyle belirtmek isterim. Sendikamız, sınıf ve kitle sendikacılığı ve devrimci sendikacılık anlayışı içinde tercihini açıklıkla yapmış bir sendika olarak örgütlenme ve örgütünün her kademesinde tek ses verme konusunda yeni çalışmalar içindedir. Bu konuda hazırlanmış yönetmelik taslakları az sonra bilginize sunulacaktır.

SEVGİLİ ARKADAŞLARIM,

Genel Başkanınız olarak benim inancım odur ki, yıllardır bitmez ve yorulmaz bir çaba ile yarattığımız Genel-İş, ilerdeki günlerde de geçmişte olduğu gibi Türk işçi sınıfının en dinamik, ülke sorunlarına ençok omuz veren ve üyelerinin çıkarlarını, işçi sınıfı bilimi içinde en iyi koruyan sendikalardan biri olarak görevini sürdürecektir.

Merkez Yönetim Kurulu toplantısına katılan, Merkez Yönetim Kurulu üyeleri

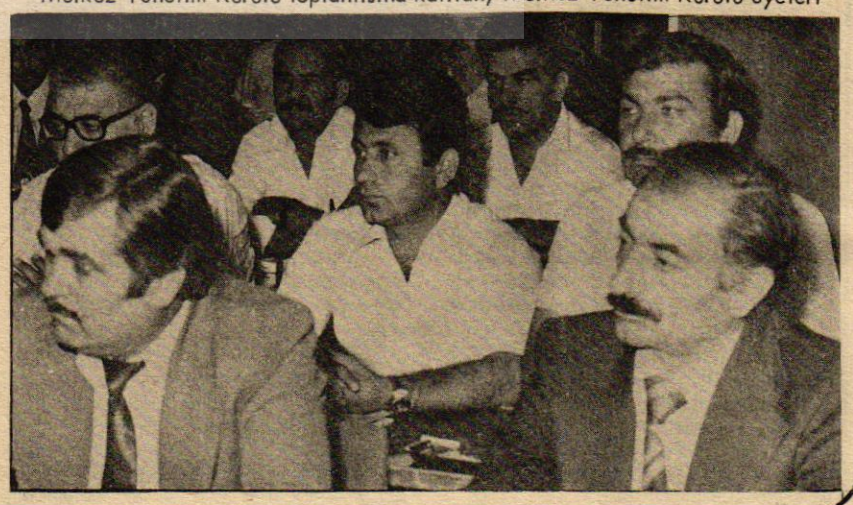

merkez yönetim kurulu bildirisi

İki gün süren Merkez Yönetim Kurulu sonrası bir bildiri yayınlanmıştır. Genel Başkan Abdullah Baştürk tarafından kamuoyuna açıklanan bildiri aynen şöyledir:

" Sendikamız Merkez Yönetim Kurulu, yaptığı olağan toplantısında, ülkemiz ve halkının içinde bulunduğu koşulları ve giderek gelişip sertleşen siyasal ortamı değerlendirirken, mevcut iktidar ve sağcı partilerin Türkiye'nin sorunlarına çözüm getiremeyeceği görüşünde birleşmişlerdir.

Yaklaşan ve belki de erkene alınacak bir genel seçimde, emekçi Türk halkının emekten yana ve sömürüye karşı bir partiyi iktidara getirmesi zorunluluğu, uygulana gelmekte olan kapitalist konomi yöntemleriyle faşizmden başka bir yere varılamayacağı gerçeği de bu arada saptanmıştır.

Merkez Yönetim Kurulumuz, halkımızın geniş emekçi kesimlerinin emekten yana ve sömürüye karşı bir siyasi partiyi olanca bilinç, güç ve anlayışla destekleyebilmesinin sağlanması için böylesi siyasi kuruluşların da çalışanlardan yana tutumunu açıkca ortaya koyması, soyuttan çok somut önerilere eğilmesi zorunluluğunu belirtmeyi karar altına almıştır.

İktidara getirilerek emekten yana ve sömürüye karşı bir siyasi partinin oy potansiyelini bir anda ve büyük ölçüde artırabilecek öneriler olarak da Merkez Yönetim Kurulumuz aşağıda açıklanan önerileri kamu oyunun bilgisine sunmayı uygun bulmuştur.

1. KONUT VE KİRA:

İktidara aday emekten yana ve sömürüye karşı bir siyasal kuruluş, seçimler öncesinde, iktidara geldiğinin ertesinde konut ve kira sorununu çözecek kesin adımlar atacağını açıklamalıdır.

Sendikamız Merkez Yönetim Kurulumuz bu konuda, konut kiralarının hiçbir şekilde ve hiç bir yerde asgari ücretlerin yüzde 15'ini aşamayacağını, dükkan, işyeri ve ticarethane kiralarının da metre karesinin 5 liradan fazla olamayacağı görüşündedir.

Böylesine açık ve kesin bir tutum, han, hamam, apartman gibi akar sahibi bir avuç hazır yiyicilerin bir noktada huzurunu kaçırsa da, geniş vatandaş kitlelerinin desteğini sağlamak bakımından zorunludur.

2. BESİN VE BESLENME:

Ülkemizde kapitalizm, MC iktidarı gibi sağcı iktidarların desteğinde, emekçi ve üretken insanımızın besin ve beslenme gereksinimini bile sömürünün sayılı bir aracı haline getirmiştir.

Bu durumu önleyebilmek için emekten yana ve sömürüye karşı solcu bir iktidar daha şimdiden devrimci kooperatifler, gücü ve olanağı olan sendikalar örgütlemeli, temel besinleri taban fiyatları üstünden satın alarak, belirli merkezlerinde depolayarak tüketime sunabilecek örgütler kuracağını açıklamalı ve bunların hazırlığına girişmelidir.

Et ve Balık Kurumu, Toprak Mahsulleri Ofisi, Süt Endüstrisi Kurumu gibi var olan kamu kuruluşlarının da iktidar olunduktan hemen sonra kapitalizmin değil, halkın ve emekçinin yararına işletilebilmesi için gerekli hazırlıklarını şimdiden yapmalı ve bunları halka açıklamalıdır.

3. GELECEK GÜVENLİĞİ:

Yaşlı, sakat veya güçsüz olduğu için çalışma ve yaşama olanağı olmayan tüm vatandarşların, aşırı bürokratik zorluklara maruz bırakılmadan asgari ücretin yüzde 70'i kadar bir aylık gelire kavuşturulacağı da, emekçiden yana ve sömürüye karşı bir parti tarafından şimdiden açıklanmalıdır.

4. MEMUR DA EMEKÇİDİR:

Memur statüsünde olan tüm emekçiler, öğretmenler, teknik elemanlar örgütlenebilmek, sendikalaşabilmek ve haklarını tam olarak alabilecekleri bir statüye kavuşmak için yoğun çabalar harcamaktadırlar. Şimdilik Anayasanın değiştirilmesiyle bağımlıymış gibi görünen bu sorun, pratik bir yoldan, var olan yasaları emekçi çıkarları doğrultusunda düzeltmekle çözülebilir. Müsteşar, Genel Müdür gibi işveren ya da işveren vekili durumunda olanlar dışında tüm çalışanlar, hizmet akdiyle çalışan personel statüsüne alınabilir. Bu durum, tüm çalışanlara sendikalaşabilmek ve toplu sözleşme yapabilme, gerektiğinde greve gidebilme olanağını sağlayacaktır.

MC iktidarının işçiyi memurlaştırma eyleminin tam tersi olan bu uygulama, ülkemizde geniş bir rahatlık yaratacak ve bürokrasiye kişilik kazandıracaktır.

Devrimci atılımları gerektiren bu önerilerin, emekten yana ve sömürüye karşı, iktidara aday sol bir parti tarafından kabulü ve tüm bu hususların iktidara gelindiğinin hemen ertesi gününden başlayarak yürürlüğe konabileceğine inandırılır bir biçimde açıklanması, halkın iktadar olacak partiye en az yüzde 8-10 oranında oy artışı sağlıyacaktır. Merkez Yönetim Kurulumuzca, iktidar yollarının önündeki kaldırılması gereken kesin engeller olarak görülmektedir.

SONUÇ:

On iki saatlik uzun bir toplantı yapan Genel-İş Merkez Yönetim Kurulu, bu arada, MC iktidarı ve sermaye sınıfları elinde ülkenin sürüklenmek istendiği faşizm batağının tehlikeleri üstünde de durmuştur.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri kuruluş yasasını çıkarabilmek için Meclisleri olağanüstü toplantılara çağıran MC iktidarının bu girişiminin etkisiz kılınabilmesi için Genel-İş'in gerekli tüm çabaları göstermesi,

Elazığ'da devlet otoritesinin yok edildiği ve kardeşi kardeşe kırdıran, başta CHP ve öteki sol partilerle tüm devrimci kuruluşlara ve bu arada Sendikamız şubesine karşı girişilen faşist saldırının lanetlenmesine,

CHP Genel Başkanı Sayın Bülent Ecevit'in, faşizme karşı önlemler alınması ve demokrasinin savunulması konusunda DİSK ve TÜRK-İŞ'in iş ve güç birliği yapması çağrısının, üst kuruluşumuz DİSK'in de önerdiği biçimde gerçekleşmesi için gerekli çalışmaların yapılmasına girişimlerde bulunulması,"

türkiye belediyeler birliği kuruldu

İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İSVAN

Marmara Adasında, 28 Ağustos 1976 günü, İstanbul, Ankara, Adana, Antalya belediyeleri ile Zonguldak Metropoliten Belediyeleri Birliği, Kocaeli Belediyeleri Birliği, Güneydoğu Anadolu Belediyeleri Birliği, Marmara ve Boğazları Belediyeleri Birliği ve üye belediyelerin kurucu üye olarak katıldığı Genel Kurul'da Türkiye Belediyeler Birliğinin anatüzüğü görüşülerek kabul edildi. Birliğin kuruluş amacı: "Belediyelerin kendi güç ve sınırlarını aşan planlama, konut, finansman, kent yönetimi, kültür ve eğitim hizmetleri, çevre sorunları ile her türlü yapı ve yapı malzemeleri araç ve gereçleri üretmek, su elektrik, kanalizasyon, çöp, ulaşım, trafik, sağlık, halk sağlığı ve sosyal yardım, yerel tüketim merkezleri oluşturmak, korumak ve yenilemek, rekreasyon türü fiziki ve sosyal alt yapı hizmetleri gibi ortaklaşa sorunları çözümlemek ve bu amaç içinde gerekli tesisatı kurmak ve işletmek"tir.

Kanuna göre kurulmuş kamu tüzel kişiliğine sahip ve belediyelerin ayrı ayrı sahip oldukları tüm yetkililere haiz bir kamu kuruluşudur.

İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan'ın başkanlığında çalışmalarını başlatan ve iki gün süren Genel Kurul sonunda, Türkiye Belediyeler Birliği'nin kurulmasına oybirliği ile karar verildi.

Genel Kurul'da söz alan belediye başkanları, belediye ve kent sorunları ve çözüm yolları konusunda çeşitli görüşler dile getirmişlerdir.

Kurulda bir konuşma yapan İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan, "Belediye sorunlarını birlikte görüşmek ve bu sorunları kamuoyuna daha iyi duyurmak ve muhtemel çözüm yollarını saptamak için burada toplandık. Burada öncelikle kentlerde yaşayan halka yapılan haksızlıkları dile getireceğiz." dedi. İsvan, konuşmasına şöyle devam etti:

"Mahalli yönetimlerde merkezi politikaçılar arasında ciddi çelişkiler vardır. Gerçekte biz, bu salondaki belediyeler herhangi bir hükümeti değiştirecek güce sahibiz. Ankara'da yönetime el koyan hükümetler, bir dereceye kadar bürokratların esiridir. Osmanlıdan beri Ankara'da çoreklenen bürokrasi halkın seçtiklerini yönetime katmak istemiyor. Biz belediyeler olarak sadece halkın gücüne dayanıyoruz. Burada vereceğimiz karar tarihi bir karardır. Belediyeler kendilerine verilen yetkileri az buldukları için daha güçlü bir yönetim kuruyorlar."

Genel Kurul'da söz alan İzmit Belediye Başkanı Erol Köse, "Türkiye'de demokratikleşmenin hızlanmasına katkıda bulunmaya başlayan belediyeler, kendi aralarında kuracakları tabandan gelen birliklerle bu katkıyı daha da artıracaklardır. Geniş halk yığınlarının sorunlarını en iyi bir biçimde duyan ve dile getirebilecek olan bu yığınlarla 24 saat bir arada yaşayan belediye sorumlularından başka kimse olamaz" dedi. Köse, sözlerine devamla, "kurulacak Türkiye Belediyeler Birliği'nin üretime yönelik ve üretici belediye ilkesini benimseyen bir yaklaşıma öncelik vermesini doğru ve gerçekçi buluyorum" diye ekledi.

Daha sonra söz alan Kartal Belediye Başkanı Mehmet Ali Büklü: "Ne yazık ki, belediyeler yeterli yetkilere sahip olmadıkları için birçok sorunumuzu çözemiyoruz. 1700 belediyenin ortak olduğu sorunumuzu çözmek için birleşmek ve bütünleşmek zorundayız."

Söz alan Çatalca Belediye Başkanı Çağlayan Ege:

"Bugün mahalli idarelere karşı girişilen hukuk dışı davranışlar nedeniyle bir an önce Türkiye Belediyeler Birliğinin kurulması görüşündeyim" dedi.

Genel Kurulda söz alan Zonguldak Belediye Başkanı Hüseyin Öztek:

"Vatandaşın huzuruna gittiğimiz zaman sızlanıyoruz, gücümüz yok, diyoruz. Devlet Belediyelere gerekli yetki ve olanakları tanımıyor diyoruz. Vatandaş: Ne demek, diyor, belediye devlet değil mi? 20 milyona yakın insan şehirlerde yaşıyor. Bu 20 milyon sanayici ve tüccar gözünde müşteri ise, biz de belediyeler olarak artık dilenmekten vazgeçmeli ve bu insanlar için üretici olmalıyız. Üretime dönük, gelire dönük işletmeler kurmalıyız. Üretimde halk aleyhine işleyen aracları kaldırmalıyız."

Söz alan Yarımca Belediye Başkanı Avni Şirin:

"Türkiye Belediyeler Birliği'nin kurulmasını ben de savunacağım. Tüzüğümüzü bütün belediyeleri birleştirecek şekilde hemen o amaçlar etrafında hazırlayalım" dedi.

Genel Kurulda söz alan Marmara Adası Belediye Başkanı Ahmet Eğön:

"Belediye sorunlarına gerçek çözümler getirebilmek için hemen Türkiye Belediyeler Birliği'ni kurmalıyız. Tek tek olursak bu bakanın kapısından bu bakanın kapısına koşacağız, dileneceğiz. Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı konuştuğu zaman, isterse vermesinler. Artık belediyelerimiz bütün Türkiye'de kamu oyunu yanında olabilecek bir gücü olacaktır." dedi.

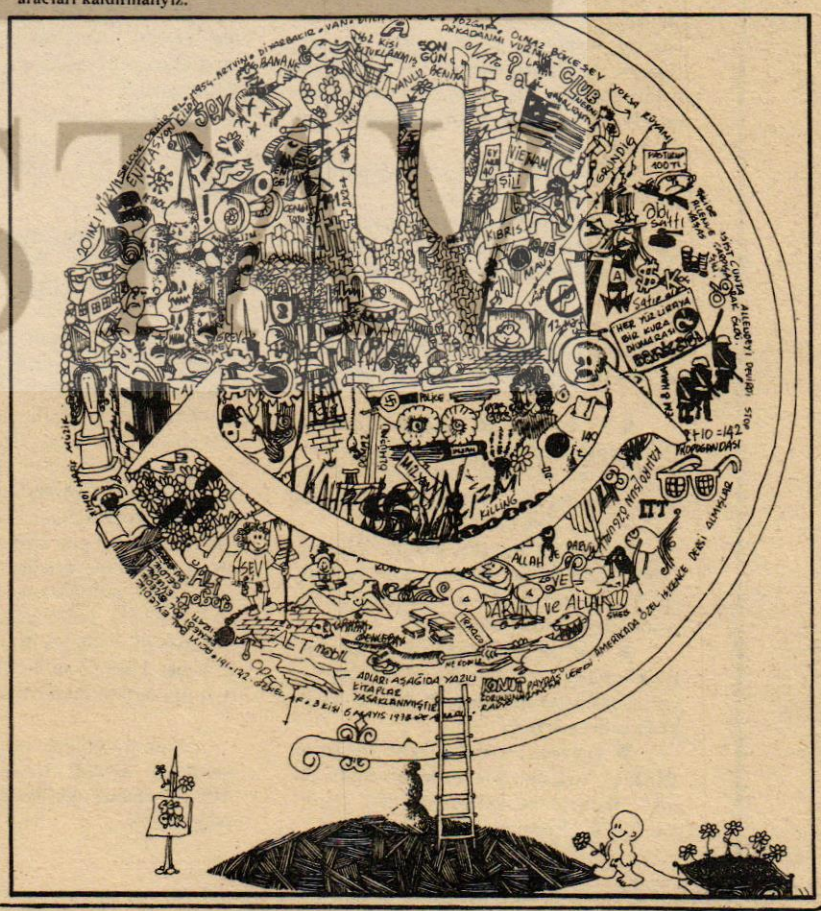

İşçi sınıfı DGM hayır diyor...

MC iktidarının yeniden yasalaştırmak istediği DGM'nin mecliste görüşülmesi üzerine yüzbinlerce işçi protesto amacıyla anayasal ve demokratik tavır almıştır. İşi bırakma şeklinde oluşan bu anayasal tavır DİSK (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu) üyesi işçiler tarafından başarıyla yürütüldü. Bu protesto eylemine yüzbinlerce işçi katılmıştır. İstanbul, İzmir, Ankara, Adana, Bursa, Eskişehir ve diğer kentler Belediyesinde çalışan onbinlerce üyemiz DGM'ye karşı tavır almışlardır.

DİSK yönetim kurulu ve Başkanlar Konseyinin iki gün süren ortak toplantısından sonra Genel Başkan Kemal Türkler bir basın toplantısı düzenleyerek alınan kararları açıklamıştır.

Türkler "MC iktidarı işgal etmektedir. MC birbuçuk yıllık yönetimi sırasında işçinin, köylünün, memurun, esnafın, tüm çalışanların hayat ve çalışma şartlarını alabildiğine artırmıştır." diyerek iktidarın düşürülmesine değin tüm ülkede "GENEL YAS" ilanının gerekçelerini açıklamıştır.

Genel Başkan Türkler gerekçelerden bazılarını şöyle açıklamıştır:

"Erişilmez bir hızla yükselen hayat pahalılığı karşısında işçi, köylü, esnaf, memur, tüm alınteriyle geçinenlerin yaşam ve geçinme koşulları alabildiğine ağırlaşmıştır.

● Emekçi halkımızın MC'nin sözcülüğünü yaptığı bu sermaye ve aşırı kâr düzenine karşı hızla bilinçlenmekte ve ilerici, demokratik örgütlerle birlikte bu düzene karşı çıkmaktadır.

● MC bu gerçeği görmekte ve uyutma, kandırmaca ve saptırma politikasının yeterince geçerli ve etkili olmadığını anlamaktadır. Bu nedenle DGM yoluyla emekçi halkımızı sindirip baskı altında tutarak 1977 seçimlerini kazanmayı amaçlamaktadır. Bu amaç uğruna demokrasiyi iyici boğazlamaktan çekinmiyor. Bu durumdan dolayı:

● Ülkemizi MC'nin yarattığı karışıklık ve bunalımdan kurtarmak,

● Hayat pahalılığı artışına son verip emekçi halkımızın yüksek geçim olanaklarına kavuşmasını sağlayacak kapıları açmak,

● Demokrasiyi açıkça boğazlanmaktan kurtarıp demokratik, sendikal ve siyasal hak ve özgürlükleri koruyup genişletmek,

● Ve bu nedenle, emekçi halkımızın 1977 genel seçimlerinde özgürce oy kullamada ve bu istemleri destekleyen dilediği iktidarı seçme olanağı sağlamak amacıyla" diyen Türkler,

İki gündür toplantı halinde bulunan DİSK Genel Yönetim Kurulu ile Başkanlar Konseyinin müşterek toplantısında alınan kararı şöyle açıklanıştır:

● "Bu iktidarın anayasal ve Demokratik yoldan düşürülmesine ve halktan yana bir iktidarın kurulmasına kadar tüm ülkede genel yas ilânı,

● Anayasal ve demokratik haklarını DİSK'in "tabanın söz ve karar sahibi olma" ilkesi içnde kullanılabilmesi açısından işçi üyelerimizin serbest bırakılması,

İŞÇİLER'in Siyah Çelenk'i Zafer Anıtı'nda...

● Örgütümüzün bulunduğu merkezlerde hergün genellikle öğleden sonraları DİSK tarafından sessiz matem yürüyüşleri veya mitingler düzenlenmesi,

● Bunun dışında DİSK tarafından düzenlenmeyen hiçbir yürüyüş, miting gibi gösteriye üyelerimizin katılmaması, ve bozguncu unsurların içeriden veya dışarıdan gelecek tahriklerine olanak verilmemesi için üyelerimizin çok dikkatli ve titiz davranmaları,

kararlaştırılmıştır.

Bu kararlar bugün (16.9.1976 Perşembe günü) saat 13.00'den itibaren geçerli olacaktır."

16 EYLÜL PERŞEMBE SAAT 13'00'DEN İTİBAREN İŞÇİLER DGM'YE KARŞI TAVIR ALDILAR:

İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Gaziantep'de saat 13.00'de "Demokrasi Düşmanı MC'ye Hayır" yazılı siyah çelenkler Atatürk anıtlarına konulmuştur. Ankara'da ise siyah çelenk TBMM şeref kapısına konmuş ve çelenk koyan DİSK Ankara Bölge Temsilcisi Ali Kaya, Genel-İş Kapı Kalorifer Şube Başkanı Fikret Özcan üç yönetici göz altına alınmıştır. Göz altına alınan yöneticiler Meclis Emniyet Amirliğine getirilmiştir. Bu olayı haber alan Genel-İş genel başkanı ve İstanbul milletvekili Abdullah BAŞTÜRK ilgililerle temas kurmuş ve bu yöneticiler bir süre sonra serbest bırakılmıştır.

Saat 13'00'den itibaren tüm büyük kentlerde Genel Hizmetler durmuştur. Tek bir otobüs, tek bir temizlik işlemi yapılmamıştır.

Akşama doğru Genel-İş genel merkezine 18 ilde kamu hizmetlerinin durduğu haberi gelirken Aliağa ve İpraş rafinerilerinde üretim durmuştur. İlk gün Maden işkolunda İstanbul'dan 196 işyeri olmak üzere 300'e yakın işyerinde çalışan işçiler üzerimi bırakmışlardır. Bu arada Adana, İzmir, Gaziantep ve diğer kentlerde yöneticiler polis tarafından göz altına alınarak ifadeleri alınmıştır.

İKİNCİ GÜN

İşçilerin sürdürdüğü eylem daha da yoğunlaşarak tüm ülke çapına yayılmış ve olaysız olarak sürerken DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler verdiği demeçte "Demirel ve ortaklarını vakit geçirmeden istifaya çağırıyoruz." diyerek emekçi halkımızın ülkenin bir an önce bu çok yönlü ağır bunalımdan, karışıklıktan kurtulunmasını istediğini söylemiştir.

Türkler, İşveren Konfederasyonu Başkanı ve İçişleri Bakanının aynı ağzı kullandıkları kimsenin gözünden kaçmadığını belirttikten sonra şöyle demiştir:

"İşçiler emekçiler artan bir hızla bilinçlenmekte ve işverenlerin MC ile bütünleştiklerini görmektedirler. Bu nedenle emekçi ve demokrasi düşmanı ilan ettiğimiz MC'ye karşı mücadele sermaye sınıfına karşı yöneldiğini de kimse iddia edemez."

ÜÇÜNCÜ GÜN VE BÜYÜK YÜRÜYÜŞ

200 binin üstünde işçinin başlattığı eylem yurt çapında yayılırken DGM'ye hayır diyen işçi sayısı 300 bini bulmuştur. Ereğli Demir - Çelik tesislerinde üretim de durmuş işçiler DGM'yi protesto etmişlerdir.

İstanbul'da DİSK tarafından araçlı bir protesto yapılmıştır.

ECEVİT «Yasa d ve hük

İşçi kesimindeki son olaylar nedeniyle olağanüstü toplanan CHP Gru – bunda konuşan CHP Genel Başkanı Bülent ECEVİT olayların gelişimini anlatarak işverenlerin aldığı tavırları eleştirirken Türk-İş'in aldığı tavrı da eleştirmiştir.

Bülent ECEVİT konuşmasını özetle şöyle sürdürmüştür:

"Sayın Genç arkadaşım bazı özel kesimlerin işverenlerin DİSK'in eylemi karşısında Savcılığa başvurduklarını da söyledi, doğrudur. Fakat şunu da kıvançla belirtebilecek durumdayım ki, işverenlerden bir bölümü de, bu yola başvurmamak akıllılığını ve sağduyusunu göstermişlerdir. Hatta, bana ulaşan bazı bilgilere göre, belli makamlar kendilerini savcılığa başvurmaya zorladıkları halde, bunu gereksiz gören, bunu doğru bulmadıklarını cesaretle ifade eden bazı işverenler de çakmıştır. Bunlar zora, şiddet eylemine başvurmaksızın girişilen bir protesto hareketini gerçekçi ölçüleriyle değerlendirmişlerdir. Bir ölçüde maddi zararı da göze alarak işçileri aleyhinde herhangi bir işleme kalkışmamışlardır. Bugünkü hükümet özel girişimcidir fakat görülüyor ki, o konuda da, kıraldan çok kralcıdır. Özel kesimdeki bazı işverenlerin gösterdiği anlayışı ve olgunluğu son olaylar karşısında hükümet gösterememiştir. Özel kesim işverenlerinden bir kısmının gösterdiği anlayış ve olgunlukla bu işyerlerinden bir bölümünde durum birkaç günden beri normale dönüştüğü halde, kamu kesimindeki bazı işyerlerinde hükümetin tutumu yüzünden durum şimdi zorla yangına dönüştürülmektedir. Öyle anlaşılıyor ki, demokrasiyle hiçbir ilişkisi o madığı bilinen bir Başbakan Yardımcısının DİSK'e yönettiği kaba tehdidi meydan okuyuşu hükümet resmi tutumu olarak benimsemeye kararlıdır. Olaşlar bir yönüyle adalete intikal etmiştir. Türk adaletine güveniyoruz ve güvenimiz gerekir. Nitekim, bugün sabah aldığımız haberlerde DİSK yönecilerinden bir çoğunun, o arada Genel Başkanının Mahkeme tarafından serbest bırakıldığını göstermiştir. Konunun adalete yansıyan yönü üzerinde durmayı doğru bulmuyorum. Zaten bildiğ kadar Meclis çatısı altında bunun ü tünde durmaya hakkımız ve yetkimiz yoktur. Türk hakimlerinin önlerine gelen davaları, genellikle, Türk toplumunun bugünkü ortamını, bugün için bulunduğu bunalım durumunun yarattığı psikolojik koşulları ve demokrasinin geleceğinden duyulan kuşkuları da gözönünde tutarak sağlıklı biçimde değerlendireceklerine güveniyorum."

CHP Genel Başkanı ECEVİT sendikamız üyelerinin toplu sözleşmenin maddesine dayanarak yürüttükleri eylemi konusuna da değinerek şunları söylemiştir:

"Belediyelerle ilgili duruma gelince: Ankara'da Temizlik işçilerinin hareketi bir bakıma Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasasının girişiminin protestosu ile rastlaşmış olsa bile, Benim bildiğim kadarıyla aslında kesin kes yapılan bir hak grevidir. Çünkü, Hükümet Ankara Belediyesinden hakkı olan yardımları esirgediği için Temizlik işçileri hatta bildiğim kadar yol işçisi gibi birçok belediye işçileri Ağustos ayından beri aylıklarını alamamaktad

ye

Büyük yürüyüş sonrası Taksim Anıtı'na konulan siyah çelenkler ve pankartlar...

Saat 15'de başlayan araçlı yürüyüşe onbinlerce işçi araçlara binerek katılmışlardır. Otobüs ve kamyonlara binen onbinlerce işçi "DEMOKRASİ DÜŞMANI MC'YE HAYIR", "DGM'YE HAYIR", "FAŞİZME GEÇİT YOK", "GENEL GREV HAKKIMIZ" yazılı siyah pankartları ve siyah çelenkleri taşımışlardır.

Saat 13'den itibaren yürüyüşe katılacak araçlar, Beşiktaş Bulvarı boyunca Yıldaz, Zincirlikuyu'ya doğru sıralanmışlardır. Taksim ve Beşiktaş alanları miting başlamadan yüzbinlerce kişi tarafından doldurulmuştur. Yüzbinlerce kişi MC ve DGM'ye karşı tek bir ağızdan "HAYIR" diyordu.

Yürüyüşe DİSK dışında bazı işçi kuruluşlarının da katıldığı görülmüştür. Yüyüşe İKD, TÖB-DER, TÜM-DER ve İGD gibi bazı demokratik kuruluşlar da katılmışlardır.

Konvoyun bir ucu Taksim'de bir ucu da Yıldız'da idi. Taksim alanına gelen araçlardan inen işçiler siyah çelenk ve pankartları anıta bırakarak araçlara binmişler ve işyerlerine dönmüşlerdir.

Bugün eyleme Tekstil, İlaç sanayii, Lastik, Plastik, Gıda işkollarında çalışan işçiler de katılarak DGM'yi protesto etmişlerdir.

Bu arada Türkiye Barolar Birliği de DGM'ye karşı tavır alarak MC'yi kınamıştır. Barolar Birliği Genel Başkanı Prof. Faruk Erem bu konuda özetle şunları söylemiştir:

"DGM ile (tabii hakim) kavramı can noktasından vurulmuştur. İktidar DGM ile Türk Hukukuna çengel atmak istemektedir. Savunma hakkı vermeyen bir kuruluş mahkeme sayılamaz. Bir mahkemenin mahkeme sayılabilmesi, o mahkemenin reddedilebilme hakkına bağlıdır. DGM ülkemize sivil bir sıkıyönetim getirilmesi demektir. Bu büyük felaketler getirir. Kurtuluş Savaşından sonra yapılan Anayasada dahi sıkıyönetim getirilmemişti. DGM'ler ihtisas mahkemeleri değildir."

DÖRDÜNCÜ GÜN

İşçiler bugün çalışma olmadığı için günlerini evlerinde geçirmişlerdir. Bugün birçok sendika yöneticisi ve işçiler için soruşturmalar yoğunluk kazan- soruşturmalar genellikle kü- olmuştur. Ereğli Demir- de çalışan 8500 işçi gece yarısı tekrar işbaşı yapmıştır.

BEŞİNCİ GÜN

Bugün de işçiler işbaşı yapmayarak üretim yapmamışlardır. Bu arada işçilere yapılan baskılar yoğunlaşmıştır. İpraş'da 23 işçi hakkında tahrikçilik yaptıkları gerekçesiyle tutuklama kararı verilmiştir. İzmir'de 8 kişi, Adana'da ise 42 kişi tutuklanmıştır.

İşçilerin aldığı Anayasal ve Demokratik tavır sürerken DİSK genel başkanı Kemal Türkler konuyla ilgili olarak verdiği demeçte, 16 Eylül'de açıklanan DİSK kararlarının MC sağcı basın, TRT ve sermaye yanlısı sendikalar tarafından bilinçlice tahrif edildiğini ve DİSK'in yasa dışı gösterilmek istendiğini belirterek şunları belirtmiştir:

"Bu yalanlarla bir yandan kamu oyunu DİSK'e karşı çıkarmaya ve işçilerin kararlılığını kırmaya ve diğer yandan da DİSK'i yıldırmaya çalışarak tehdit ediyorlar. Bu arada bazı gazeteler DİSK'i, bazı gazeteler de DİSK kararlarını birbirine karıştırıp yanlış yorumluyorlar. Böylece kamu oyunun bir kısmı psikolojik baskı altında kalıyor. MC bundan yararlanıp DİSK'i karalamaya ve emekçi kitleleri ve ilerici kamuoyunun işçi sınıfına olan desteğini, güvenini kırmaya çalışıyorlar."

Türkler 16 Eylül'de DİSK genel yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyinin kararlarını yineleyerek yeniden açıkladıktan sonra demecini şöyle sürdürmüştür:

"DİSK'in parlementonun üstünde kanunsuz tutum içinde olduğunu iddia eden MC sözcüleri, açıkça yalan söylüyorlar. DİSK parlemento üstü veya altı bir kuruluş değil, işçi sınıfının sendikal örgütüdür. DİSK'i karalamaya kalkışanlar aslında DİSK'in gücünden korkuyorlar. DİSK, ülkemizi, işçi sınıfını ve halkımızı demokrasi ve özgürlükleri ilgilendiren her konu, yasa veya durum karşısında elbette tavır alacaktır."

İşçilerin aldımları bu haklı tavır, çeşitli kuruluşlarca desteklenmektedir.

ışı davranış Ankara Valiliği ümetin davranışıdır..»

lar. Birkaç gün sonra bayramdır, bayramda evlerine bir kilo şeker götürecek paraları yoktur. Temizlik işçilerinin. Ve bunun vebali bugünkü hükümetin omzundadır.

Ankara belediye işçilerinin bir kısmı arasında sürdürülmekte olan hareket tamamiyle böyle bir yasal hakla ilgilidir. Toplu sözleşmede belli bir süre içinde ücretler ödenmediği takdirde işçilerin işi bırakabileceklerine dair açık ve kesin hüküm yeralmaktadır. Bu durumda yasa dışı davranış Ankara'daki belediye işçilerin davranışı değildir. Yasadışı davranış Ankara Belediye Başkanının davranışı değildir. Yasa dışı davranış Ankara Vilayetinin ve o vilayete cesaret veren Hükümetin davranışıdır. Yasal hakkın kullanarak grev yapan işçiler karşısında bugün Ankara vilayeti tamamiyle yasa dışı bir tutum içine girerek, grev karışçılığı yapmaktadır. Bunun da hesabını şöyle inanıyorum ki, yetkililer, ilgililer, sorumlular adalet önünde vermek zorunda kalacaktır.

Sözkonusu olaylar bir ölçüde ve bazı tezahür biçimleri, ortaya çıkış biçimleri bakımından bizim irademiz dışında yeralan olaylar olsa bile, önemli toplum olaylarıdır, onun için CHP olarak bu olaylarla yakından ilgilenmek, bizim görevimizdir. Bir ölçüde, bir anlamda bizim irademiz dışında derken özellikle şunu belirlemek istiyorum: Bildiğiniz gibi biz bir süredenberi Türk işçi hareketine belli bir yaklaşım biçimi önermekteyiz. Maalesef şimdiye kadar bizim önerdiğimiz bu yaklaşım biçimi iki büyük işçi konfedarasyonunca uygulanamamıştır. Konfederasyonlardan biri ilke olarak bunu benimsemiştir, biri bir ölçüde tereddütle karşılamıştır fakat önemli olan ikisinin bir araya gelip bu önerimiz üzerinde kendi girişimleriyle bazı fikir alışverişi, düşünce alışverişi yapmalarıydı, Maalesef bu konuda hiçbir adım atılmamıştır. Eğer bizim önerdiğimiz yaklaşım benimsenmiş ve uygulanmış olsaydı, inanıyorum ki sosyal sorunlar, siyasal sorunlar, siyasal sorunlar çok daha olumlu ve sür'atli biçimde çözülme yoluna girebilirdi."

Ecevit konuşmasının sonunda da şunları söylemiştir:

"İşçi hareketindeki bölünmüşlüğün, başlıca sorumluları arasında hiç kuşkusuz işverenlerden bir bölümü de yer almaktadır. Şimdi biliyorumki, hiç değilse bazıları, bunun pişmanlığını duymaktadırlar. Bunun çıkar-yol olmadığını anlamaya başlamışlardı. Fakat henüz bunun bilincine varamamış önemli işverenler de bulunduğunu sanıyorum. Sanmışlardır ki, işçileri ve onların örgütlerini bölerek zayıflatırlarsa, birbirlerine düşürülürlerse, kendi kazançlarını artırabilecekler ve işyerlerinde huzur sağlayabileceklerdir. Tam tersi olmuştur, bu bölünmüşlük yüzünden de kendi işyerlerinde huzursuzluk giderek artmaktadır ve ekonomik bakımdan olsun, sosyal bakımdan olsun kendi geleceklerine de, güvenle ve huzurla bakamaz duruma gelmişlerdir. Bu bölünmüşlüğü teşvik edenlerin başında bugünkü hükümet ve bugünkü hükümeti oluşturan partiler de hiç kuşkusuz yer almaktadır. Fakat şimdi inanıyorum ki, onlarda bu bölünmüşlük sayesinde huzur duyabilecek durumda değillerdir.

Bir hükümetin etkin olabilmesi için, saygın olabilmesi için herkese ve herkesin haklarına eşit davranması gerekir. Bir sendika veya konfederasyon ise belli bir eylemi yaptığı vakit, bir hükümet haklı veya haksız yasa dışı veya o eyleme karşı bir tepki gösteremez ama, başka bir konfedarasyon aynı nitelikte bir eyleme geçtiğinde, çok sert çok zalimce, acımasız tepkiler gösterirse, o hükümet etkinlik sağlıyamaz, saygınlık sağlıyamaz, otorite sağlayamaz. Bu günkü hükümet de, kendi davranışındaki çelişkiler yüzünden şimdi, bu duruma düşmüştür.

Değerli arkadaşlarım,

Parti olarak, partinin yetkili kurulları olarak son işçi hareketiyle ilgili gelişmeleri yakından izliyoruz.

İzmir'e buradaki son gelişmeleri yerinde incelemek üzere bir Parti Heyeti gönderilmesi kararlaştırılmıştır. Bu heyetin inceleme sonuçlarını ve gerek İstanbul'da, gerek başka illerde yakından izlediğimiz olaylarla ilgili son gelişmeleri saptadıktan sonra, Merkez Yönetim Kurulumuz, Grup Yönetim Kurullarımız, gerekirse elbette Grup Genel Kurulumuz ve ben işçi hakları için, ülkede huzur ve çalışma barışının demokrasi kuralları içinde sağlanması için gerekli her girişimi yapacağız. Eğer uygun görürseniz Grubumuzun gerektiğinde yeniden toplanıp görüşmek üzere yetkili kurullarımızın yapacağı girişimleri izlemesini ve bunların sonuçlarını beklemesini öneriyorum, bu önerimi takdirlerinize saygıyla sunarım."

Bu gün geç vakit toplanan DİSK Yürütme Kurulu toplanarak bir karar almıştır. Alınan karara göre "GENEL YAS" ilanı konusundaki kararın aynen kalmasına karşın işçilerin DGM yasasını protesto etmek için aldıkları tavrın "Bu gün için tavır koyma hedefine ulaşmış olması nedeniyle" bu konuda alınmış kararların yeniden gözden geçirilmesi için işçileri uyarmıştır.

İşçilerin demokratik haklarını kullanması konusundaki aldıkları kararları gözden geçirmeleri için uyaran Yönetim Kurulu kararını açıklayan Genel Başkan Türkler "Ancak tabandaki üye kardeşlerimizin DİSK'in "Tabanın söz ve karar sahibi olma" ilkesi içinde karar vermek suretiyle uygulanmakta ve kullanmakta oldukları Anayasal ve Demokratik hakkın bugün için tavır koyma hedefine ulaşmış olması nedeniyle şimdilik aynı temel ilke içinde bu kararlarını yeniden görüşmeleri ve yeniden bir karar vermeleri gereği doğrultusunda uyarılmalarına karar verilmiştir."

Kemal Türkler açıklamasında daha sonra CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit tarafından yapılan DİSK ve TÜRK-İŞ işbirliği konusunda yaptığı çağrı konusunda da TÜRK-İŞ yönetiminin işçi sınıfına bir kez daha ihanet ettiğini belirtmiştir. Türkler bu konuda da:

"Türk-İş içinde bulunan namuslu ve yurtsever sendikacıların, ilerici sendikacılar ve işçilerin DİSK'le birlikte DGM'ye ve MC'ye karşı güçbirliği yapacaklarına inandıklarını" söylemiştir.

Türkler son olarak DİSK üyesi işçilerin Hukuk ve Anayasa dışı bir anlayışla baskı altında tutulmak istendiğini öne sürmüş ve işlemleri yapan savcıları Hukuk ve Özgürlüklere saygılı olmaya çağırdıklarını söylemiştir.

rütüleceği açıklanmıştır. Bu konuda bir açıklama yapan Sendikamız Genel Başkanı Abdullah BAŞTÜRK şunları söylemiştir:

"Örgütümüz üyesi işçilerin İstanbul, İzmir, Adana, Diyarbakır, Gaziantep, Antalya, Zonguldak, Mersin, İzmit, Sakarya ve Ceyhan Belediyelerinde 16 Eylül 1976 günü saat 13'de başlattıkları Demokratik ve Anayasal tavır başladığı biçimde, üyesi olduğumuz Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)'in "Tabanın söz ve kararsahibi olma" temel ilkesine uygun olarak, gene işçilerimiz tarafından kendi aralarında aldıkları ve Genel Merkezimize şu ana kadar ulaştırılan haberlere göre bu sabahtan itibaren yaklaşık 40 bin işçinin işbaşı yaptığı öğrenilmiştir.

Genel-İş üyesi işçilerin siyasi iktidarın demokratik hak ve özgürlüklerimize karşı giriştikleri sonu gelmez suikastlerden biri olan DGM kuruluş yasasını çıkarma eylemlerine karşı işçi sınıfının bir ihtarı niteliğini taşıyan ve demokratik ve Anayasal tutumun durdurulma nedeni, Halkamızın temizlik, sağlık ve ulaşım hizmetlerinin durması nedeniyle karşılaştığı güçlüklerin yükünü daha çok çekmemesi içindir. Ayrıca Üst örgütümüz DİSK'de, işçilerimizden, tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesine uygun olarak aldıkları kararı yeniden gözden geçirmelerini istemiştir.

21 Eylül 1976 Salı sabahından başlıyarak çalışmama kararını kaldıracaklarını bildiren sendikamız üyesi işçilerin bu bilinçli kararını kamu oyuna duyururken, eylemleri süresince her türlü yasa dışı tutumdan uzak durmayı bilmiş, dışardan yöneltilen hiç bir tahrike kapılmamış işçilerimizin gösterdikleri sınıf bilinci ve dayanışmasından, demokrasiye olan sarsılmaz inançlarından dolayı duyduğumuz kıvancı da belirtmek isteriz.

Demokrasi düşmanı MC iktidarının, tabandaki işçilerimizin kararlarıyla uygulanan bu uyarısından ders almaması halinde, işçi sınıfının önümüzdeki günlerde daha etkin ve yaygın bir biçimde uyarılarda bulunacağı gene genel merkezimize ulaştırılan taban kararları arasındadır.

DİSK Genel Merkezini saran güvenlik kuvvetleri binaya giriş-çıkışları önlemişlerdir. Fotoğrafta Merter'deki binanın çevresinde alınan tertibat görülüyor...

Bu arada arama yapan Polis DİSK Yöneticilerinin ifadelerinin alınacağını bildirmiştir. Ayrıca görevi başına gelen DİSK Genel Sekreteri arama yapıldıktan sonra göz altına alınmış ve daha sonra da sevkedildiği Bakırköy Nöbetçi Sulh Mahkemesi tarafından tutuklanarak Sağmalcılar Ceza evine konmuştur. Ayrıca bugün sendikamızın İzmir'de bulunan Şubeleri polisce aranmış ve bu konuda polis ve savcılıkça hiçbir açıklama yapılmamıştır.

Bu sabahtan itibaren işçiler dün gece alınan karar uyarınca işbaşı yapmışlardır. Kentlerde otobüsler ve diğer hizmetler üretilirken, Ankara Belediyesi Fen ve Temizlik işlerinde çalışan 7000 işçi direnişlerini sürdürmüşlerdir. 7000 işçi iki aydır ücretlerini alamamakta idiler, toplu sözleşmenin 35. maddesine göre yasal olarak yürütülen eylemin ücretler ödenene değin yü-

Başkent Ankara'da ise, durum biraz daha değişiktir. Toplu Sözleşme hükümleri yerine getirilmediği, işçilerimiz 52 günden beri ücretlerini yasal ikramiyelerini ve sözleşmeden doğan ücret zammı ve sosyal haklar farklarını alamadıkları için, Başkent'teki iş bırakımı devam edeceği tesbit edilmiştir. Ancak üyemiz işçiler, Başkent halkının, özellikle okulların da açıldığı bir dönemde daha çok ulaşım sıkıntısı çekmemesi ve MC iktidarının Ankara halkına layık gördüğü zulüm, Belediye işçileri eliyle halka da yansıtılmaması için, bu sabahtan başlıyarak Ankara'da Salt otobüs seferlerine başlatılmasını, buna karşılık, öteki belediye hizmetlerinde direniş'in işçilerin ücretleri ödeninceye kadar devam ettirilmesini kararlaştırmışlardır.

Öte yandan, DİSK Genel Merkezi ve DİSK'e bağlı kuruluşlara karşı girişilen baskın, polis araması ve benzeri baskı metotlarını da şiddetle kınadığımızı belirtmek isteriz. Bu tür eylemler, sendikal hak ve özgürlüklere karşı çağ dışı ilkel saldırılardır ki, demokrasiyle bağdaşması söz konusu olamaz."

DİSK GENEL MERKEZİ BASILDI YÖNETİCİLER İÇİN TUTUKLANMA KARARI VERİLDİ

21 Eylül sabahı 07.00'de Bakırköy Sulh Ceza Mahkemesinin vermiş olduğu arama kararına dayanarak polis ve jandarma DİSK genel merkezi etrafını sarmışlardır.

Mahkeme kararı gösterilerek binada arama yapılmıştır. Arama sırasında DİSK genel merkezine DİSK Yönetim Kurulu ve görevli polisler dışında gazeteciler dahil kimse alınmamıştır.

Üç saatı aşan bir arama sonucunda suç teşkil edici hiçbir şeyin bulunmadığı açıklanmış ve bir tutanakla saptanmıştır. Polis bu arada DİSK Yönetim Kurulunun defterlerine el koyarak Bakırköy Emniyet Amirliğine götürmüştür.

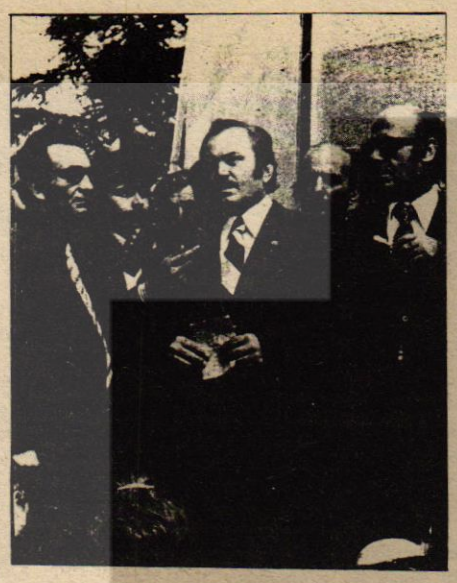

KEMAL TÜRKLER CEZA EVİNDE

22 Eylül sabahı Kemal Türkler ve diğer yöneticiler normal olarak DİSK'teki görevlerinin başına gelmişlerdir. Daha sonra Kemal Türkler, Rıza Güven, Mehmet Kılınç, Celâl Küçük ve Kemal Nebioğlu Bakırköy Adliyesine giderek savcı Nejat Ulgen'e kaçmadıklarını, haklarındaki kararı öğrenir öğrenmez gelip teslim olduklarını bildirmişlerdir.

Bakırköy Adliyesinin çevresi bir anda büyük bir halk kitlesiyle dolmuştur. Bu arada DİSK avukatları giyabi tutuklanma kararının TRT'de haber yayınlandıktan sonra alındığını belirtmişlerdir. TRT bu arada hakkında tutuklama kararı olmayan Fehmi Işıklar hakkında da tutuklama kararı olduğunu açıklamış ve bunun asılsız olduğu meydana çıkmıştır.

Genel Başkan Kemal Türkler Adliye önünde toplanan halka karşı yaptığı konuşmasında şunları söylemiştir:

"Sermaye sınıfı yanlısı iktidar yarattığı bu bozuk düzenin yükünü demokrasi savaşı verenlerin sırtına yüklemeğe çalışmaktadır. Ama onlar bu tutumlarını o kadar ortaya açık seçik getirmektedirler ki bu iktidarın halk düşmanı ve demokrasiyi boğazlayan olduğunu saklamaya gerek kalmamıştır."

Türkler daha sonra bir iki polisle yapılacak aramanın 500 görevliyle yapılmasını kınamış, haklarındaki uygulamanın ve Anadolu'da işçilerin tutuklanmasını "sırf işçi sınıfını yıldırmak amacını" güttüğünü söylemiştir.

Genel Başkan "Bunu biliyoruz, ve asla korkmuyoruz. Korkmayacağız. Demokrasiyi onlara boğazlatmayacağız, mücadele edeceğiz. Bu ülkede hakkını sevmeyenler halkının ayakları altında ezilecek halkını sevenler ise omuzlarda dolaşacaktır." demiştir.

Bu tutuklanma kararına itiraz eden avukatlar "Bu tutuklama politik nedenlerle yapılmıştır." demişlerdir.

Öte yandan Sendikamız Diyarbakır Şube Başkanı Ruhi Koç önceki gün 26 arkadaşı ile tutuklanmış ve bugün ilk duruşmada serbest bırakılmışlardır.

YÖNETİCİLER 22 SAAT SONRA SERBEST BIRAKILDI

Bakırköy 3. Asliye Ceza Mahkemesince "Kanunsuz Greve teşvik ve tahrik" iddiasıyle tutuklanan DİSK yöneticileri İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesince serbest bırakılmıştır. İkinci ağır ceza mahkemesinin iki madde halindeki açıklanan kararı şöyledir:

"1. Gönderilen hazırlık evrakı meyanında hangi tarihte hangi iş yerinde kanunsuz grev uygulandığı belirtilmediği gibi, sanıkların işçileri kanunsuz greve teşvik ettikleri hakkındaki delillerin nelerden ibaret olduğu açıklanmamış ve tetkik edilen hazırlık evrakı arasında mevcut Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu kararda mevcut bulunmadığı ve binnetice sanıkların tevkiflerini gerektiren bir durum olmadığı kanaat ve sonucuna varılmakla, itirazın kabulü ile Bakırköy 3. Asliye Ceza Mahkemesinin yukarıda tarih ve numarası (21.9.1976 tarih ve 976/59) sayılı sanıklar hakkındaki giyabi tevkif kararının ve dolayısiyle bu kararı vicahiye çeviren Bakırköy Sulh Ceza Mahkemesinin 22.9.1976 tarih ve 976/990 sorgu sayılı kararının kaldırılmasına ve sanıkların tahliyelerine başka suçtan mevkuf veya mahkum olmadıkları takdirde tahliyeleri için C. Savcılığına müzekkere yazılmasına

2. Sanık Mehmet Karaca'nın tevkifine dair Bakırköy Sulh Ceza Mahkemesinden verilen 21.9.1976 tarih ve 1976/989 sayılı sorgu kararına vaki itirazı inceleyen Asliye Ceza Hakimi Özbay reddedilmiş ve adı geçen hakim reddi kabul etmiş bulunmasına binaen itirazın bu yer ikinci Asliye Ceza Hakimliğince incelenmesi için bu mercii tayinine dosyanın makallinde gönderilmesi için İstanbul C. Savcılığına tevdiine 23. 9. 1976 tarihinde ittifakla karar verildi."

→

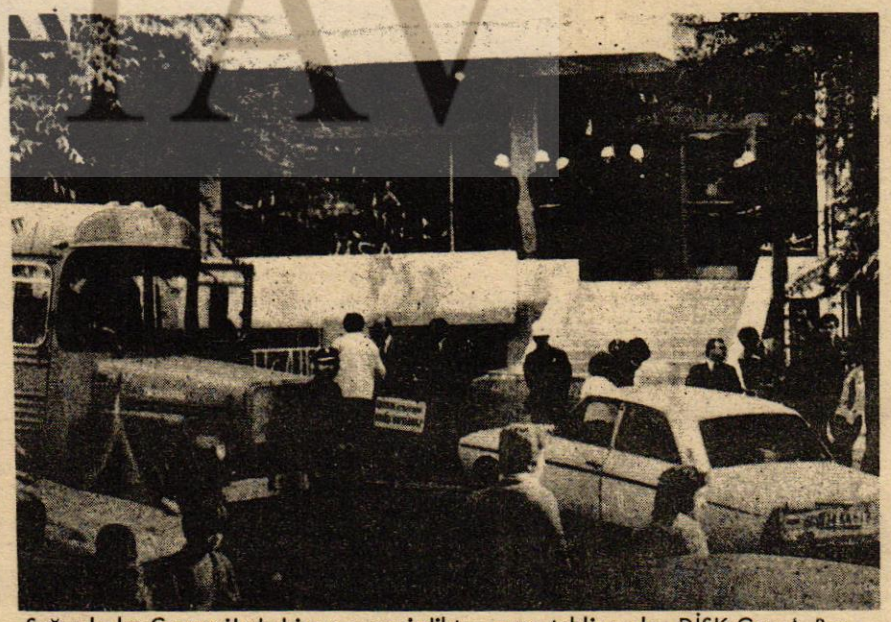

Sağmalcılar Cezaevi'nde bir gece geçirdikten sonra tahliye olan DİSK Genel Başkanı ve arkadaşları Bayrampaşa Cezaevi'nden çıkarken...

Kemal Türkler, Rıza Güven, Mehmet Kılınç, Celâl Küçük ve Kemal Nebioğlu'nun serbest bırakılma işlemi saat 15.00'de sona ermiştir. DİSK yöneticileri dış kapıya kadar "Yaşasın DİSK" sloganı ile getirilmiş ve dış kapıda binlerce işçi tarafından karşılanmıştı. Ceza evinin dış kapısına kadar gelen Türkler burada kısa bir konuşma yapmıştır. Türkler kısaca şunları söylemiştir:

"Bu olay ülkemizde devam eden demokratik hak ve özgürlükler için mücadele edenlerin haklılık ve başarısını bir defa daha göstermiştir. Bugün DİSK ve DİSK'le birlikte bu büyük mücadelede yan yana bulunan kuruluş ve kişiler haksızlıklara karşı bir defa daha galebe sağlamıştır. Bu olay DGM'lerin gereksizliğini ortaya koymuştur.

Biz DGM'lerin gereksizliğini bu mahkemelerin siyasal iktidarların yönetim ve baskısı altında çalışacağını söylüyorduk. Bu mahkemelere karşın anayasal bağımsız mahkemeler olduğunu iddia ediyorduk. Dün DİSK merkezinin aranması ve yöneticilerin tutuklanması bugün ise bu neticenin alınması ülkemizdeki bağımsız mahkemelerin carlığını ve gerekliliğini bir defa daha ispat etmiş bulunuyoruz. Bu yüzden yeniden mahkemelerin kurulması gereği yoktur."

22 Eylül günü toplanan DİSK Genel Yönetim ve Başkanlar Kurulu Konseyinin Disk Yürütme Kurulu üyelerinin tutuklanması üzerine geçici bir Yürütme Kurulunun oluşturulmasına karar vermiştir. Komite Sendikamız Genel Başkanı Abdullah Baştürk Başkanlığında oluşmuştur. Bu toplantıda Baştürk DİSK Genel Başkan verilliğine getirilmiştir. Komitenin diğer üyeleri şunlardır:

Basın-İş başkanı Burhan Şahin, Maden-İş genel başkan vekili Şinasi Kaya, Tekstil Sendikası genel başkan vekili Erol Yalçın, ve Fehmi Işıklar'dan oluşmuştur.

Abdullah Baştürk, DİSK genel yönetim kurulu ve Başkanlar Kurulu adına yaptığı basın toplantısında "DİSK Yürütme Kurulunun gerek 16 Eylül, gerekse 21 Eylül'de alınan kararların aynen kalacağını belirten Baştürk şunları söylemiştir:

"DİSK'in "tabanın söz ve karar sahibi olma" ilkesini başarıyla uygulayan işçi sınıfımız, aynı bilinç ve örgütsel disiplinle DİSK'in bu ilkesinin uygulanmasının yeniden gözden geçirilmesi doğrultusunda yaptığı uyarıya uymuştur.

İşçi sınıfımızın Anayasal ve demokratik haklarını büyük bir kararlılık ve sorumluluk içinde kullanmasıyla istenilen başarıya ulaşılmıştır. Bu, işçi sınıfımızın şanlı mücadele tarihine eklenen yeni bir zaferdir.

İşçi sınıfımız ve her şeyden önce DİSK üyesi işçi kardeşlerimiz, işçi ve demokrasi düşmanı MC ve DGM'ye karşı yeni mücadele biçimlerini bulacak ve uygulayacaklardır. DİSK, işçi sınıfının kararlı savaşkanlığından olduğu kadar onun yaratıcı gücünden de emindir. Demokrasi mücadelesi devam edecektir.

İşçi sınıfını yöneticisiz bırakma saldırıları sökmeyecektir. DİSK üyesi işçiler herkesten çok daha hızlı bir şekilde bilinçlenmekte ve kendi güçlerine, ve DİSK'e güvenmektedirler. Yürütme Kurulu üyelerinin tutuklandığı gün oluşan bu Komite DİSK içinde tabanla yönetimin ayrılmaz bir bütün olduğunun ve DİSK üyesi işçilerin örgüte büyük bir bilinç ve kararlılıkla sahip çıktıklarının en son kanıtıdır.

İşçi sınıfından, onun sendikal örgütü DİSK'ten korkanlar sadece sermaye sınıfları ve MC değildir.

Taban üzerinde diktatörlük kurmuş olan Türk-İş yöneticileri, defalarca yaptığımız güçbirliği çağrılarına karşı koymakla, işçi sınıfının DİSK'te birleşen gücünden korktuklarını göstermişlerdir. Fakat artık Türk-İş yönetiminin tabana uyguladığı ambargo ve abluka kırılmaktadır. Türk-İş yönetimi DGM'ye açıkça karşı çıkmamakla MC'nin yanında yer almıştır. Türk-İş Genel Başkanı Halil TUNÇ demokratik ve Anayasal haklarını kullanan işçi sayısını üç beş bin göstererek, emniyet yetkilileri ve İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Narin'i de aşarak işçi sınıfına ihanet etmiştir.

Halil TUNÇ ve yardımcıları, mücadeledeki işçileri suçlayarak, DİSK'i burjuvaziye, MC'ye ihbar etmişlerdir.

İşçi sınıfının sendikal birliği, işverenlere, MC'ye ve Türk-İş yönetimine rağmen ve onlara karşı olarak DİSK'te sağlanacaktır.

MC ve DGM'ye karşı savaşımın başını işçi sınıfı çekmektedir. İşçi sınıfımız bir kez daha bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm mücadelesinin örgütsel, siyasal ve ideolojik öncüsü olduğunu göstermiştir. Ancak, acil görevimiz olan MC'nin yerine ilerici ve emekçiden yana bir iktidarın işbaşına gelmesi için, ne de sosyalizm için verilen savaşım sadece işçi sınıfıyla başarıya ulaşabilir. Biz, yaptığımız çağrılarla tekelci sermaye dışındaki tüm toplumsal güçlerin, tüm ilerici örgütlerin güç ve eylem birliğini savunuyoruz.

İlerici örgütlerin tümü DİSK'in ve işçi sınıfımızın DGM ve MC'ye karşı sürdürdüğü demokratik mücadelenin yanında yer aldı. Ancak, işçi sınıfımızın ileri bir demokratik düzen mücadelesinin başarısı önemli ölçüde bu desteğin etkinliğine bağlıdır.

DİSK'in 16 Eylül kararları yürürlüktedir. Bu kararların uygulanmasında başı çeken işçi sınıfımız daha dolaysız ve daha kararlı bir destek bekliyor. Demokratik örgütlerin bu önerimizi değerlendireceklerine inanıyoruz.

DİSK'in "tabanın söz ve karar sahibi olma" ilkesini uygulayarak demokratik ve Anayasal haklarını kullanan işçi sınıfımız, Genel Başkan Kemal TÜRKLER'in 10 Eylül tarihli DİSK Yürütme Kurulunda belirttiği gibi, DGM tehlikesinin gerçekleşmesine olanak tanımayacaktır.

DİSK'in ilân ettiği GENEL YAS MC'nin demokratik ve Anayasal yoldan düşürülmesine ve emekçiden yana, ilerici bir iktidarın kurulmasına kadar sürecektir.

Emperyalist sermayeyle işbirliği içinde olan işverenlerin MC'nin desteğiyle uyguladıkları işçi kıyımını çok yakından ve dikkatle izlemekteyiz. Tutuklanan veya işinden atılan tüm DİSK üyesi işçi ve temsilcilerin maddi ve manevi sorumluluğu DİSK'in güvencesi altındadır.

Zafer işçi sınıfının, emekçi halkamızın, tüm demokrasi ve özgürlük savaşçılarının olacaktır.

İlerici basınımızın da bu mücadele içinde kendisine düşen onurlu yeri bundan böyle de almaya devam edeceğine inanıyoruz."

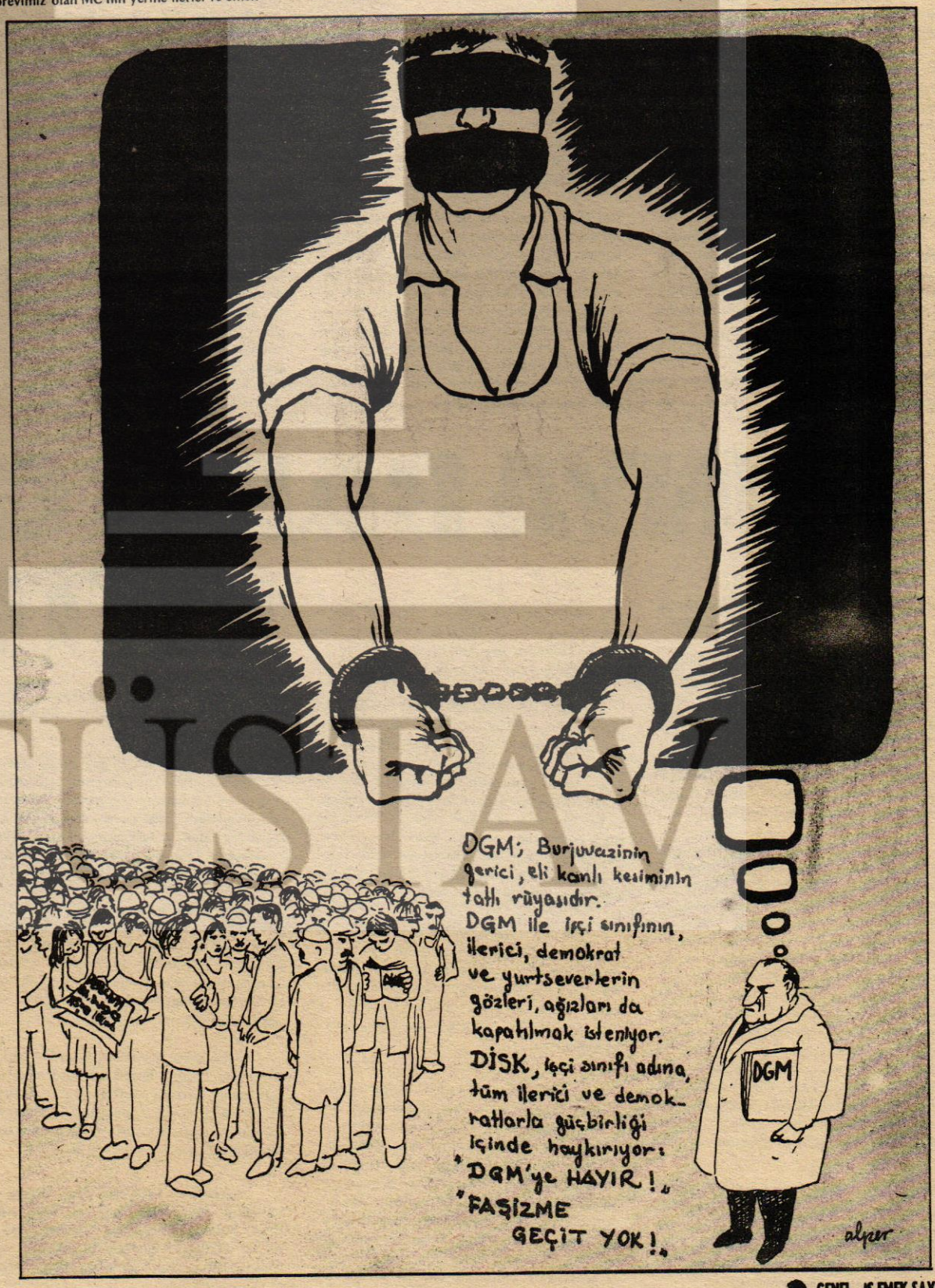

ankara'daki ekmek darlığı ve ardındaki nedenler

dr. osman nuri koçtürk

Bir rezaletin başka bir rezalet ve bir felaketin başka bir felaketle halka unutturulduğu Türkiye'de on gün kadar süren ekmek darlığının da unutulacağı toplumun dikkatinin başka noktalara çekilerek, eskisinden daha kötü koşulların yaratılacağı biliniyordu. Nitekim ekmek sorunu bir süre Gazetelerin manşetlerinde yer aldıktan sonra unutulmuş veya unutturulmuştur.

Vatandaşlar eskiye nazaran daha kalitesiz belki de gramajları noksan ekmekleri, Tanrı beterinden korusun ve bu günlerimizi aratmasın diyerek 2.5 liradan satın almakta karınlarını böylece doyurmaya çalışmaktadırlar. Şimdi gündemde Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasası'nın çıkarılması Hora gemisinin yaptığı sismik araştırmalar, Elazığ'da gençlerin birbirlerini kurşunlamaları gibi olaylar, işverenlerin gizli bir toplantıdan sonra yayınladıkları deklarasyon vardır.

Toplu sözleşmelerle grevler sürüp gitmekte, seçimler yaklaştıkça artan gerilim çok şeyi unutturmaktadır. Halkın ekmeği ile oynanmasına ve ekmeğin faşist oyunlara alet edilmesine izin vermeyeceğini ifade etmiş, darlık döneminde çok güzel sözler söylemiş olan Belediye Başkanı Dalokay, gazetelere beyanda bulunmakta, rüyada gördüğü İran hükümetinin Ankara Belediyesine yaptığı para yardımını iyiye yormaya ve gerçekleşirse çifte telli oynayacağını halka duyurarak çevresindeki sempatiyi korumaya çalışmaktadır.*(Cumhuriyet, 5 Eylül 1976)* Ankara'dan sonra ülkenin başka bölgelerine de sıçrayan ekmek darlığının kış aylarında yeniden hortlaması ve ekmeğin kilosunun 8-10 TL.'na satın alacağımız günlerin gelmesi beklenmelidir. Çünki iktidar ihtiyacımızı aşan miktarda tahıl üretildiği ve bu tahılı stok edecek olanakların bulunmadığı gerekçesiyle, un ihracına karar vermiştir. İstihdamı genişletme ve un değirmenlerindeki atıl kapasiteyi değerlendirme gibi yüzeysel ve uydurma gerekçelerle, ticaret burjuvazisi eliyle yapılacak işlemlerin maliyeti artırması ve buğday tümüyle tüccarın eline geçtikten sonra yeni oyunların tezgahlanması doğaldır. Sermaye çevreleri şu günlerde sinsi bir şekilde bu işlerle meşgul olurlarken, işçiler haklarını yitirmemek, yetki uyuşmazlıklarının ortaya çıkardığı sorunları çözmekle meşgul ve bu gibi konulara zaman ayıramaz durumdadırlar. Ardı arkası gelmeyen bir polemik, bilinçli sermaye çevreleri tarafından zamanlama stratejisine uygun olarak dürdürülmekte, çoğunluk Ankara'daki ekmek darlığının uygun zamanda Türkiye'ye yayılacak bir darlığın ilk provası olduğunu farkedememektedir.

MAKARNA YESİNLER:

Ankara'daki darlığın kritik döneminde, bir zamanların ünlü kraliçesi Marie Antoinette'i hatırlatacak biçimde, ekmek bulamıyorlarsa makarna yesinler diyen Dalokay'ın ikinci bir darlığı ayni şekilde karşılayacağını, basına birbiriyle çelişen açıklamalar yaparken, ben ne yapayım, elimden geleni yaptım diyerek işin içinden sıyrılacağını biliyoruz.

Oysa sermaye yeni oyunlarını hazırlarken, işçi ve köylü kesiminin de bazı çalışmalar içinde olması ve yeni darlıklara karşı bu dönemde hazırlanması gerekmektedir. Olanakları elverişli sendikalarla, kooperatiflerin bütünleşerek fırınlar açmaları ve ekmek üretimini bir oran içinde de olsa işverenlerin dolaylı denetiminden kurtarmaları önerilmişti. Bu öneri unutulmuş ve gereken ilgiyi nedense görmemiştir. Şu günlerde fırıncılardan başka, makarna fabrikatörleri de bol makarna stoku yapmakta, ekmek bulamayınca yüksek fiyatla makarna almaya başlayacak olan halk yığınlarına tuzak hazırlamaktadırlar. Kış aylarında et, kasaplık hayvan ve peynir ihracatı başlatıldığı için etin 70 liraya, peynirin 60-80 liraya satılması bekleniyor. Bir tencere makarna kaynatıp üzerine kıyma koyabilmek için bir günlük gelirini harcama durumunda kalacak olan işçiler, o zaman çok zor koşullarla karşılaşacak, dizlerinde işyerine giderecek derman bulamayacaklardır. Bütün bunları kötümserliğimizden veya muhalefet yanmış olmak için söylemiyoruz. Perşenbenin gelişi çarşambadan belli olduğu için ne denli acı olursa olsun uyarı görevimizi yapmaya çalışıyoruz. Ekmek, et, peynir ve diğer besin maddelerini bulamayanlar isterlerse pasta da yiyebilirler. Belediye Başkanı Dalokay nükteli buluşları ve renkli kişiliğiyle çok güzel sözler söyleyecek ve bunlar gazetelere manşet olacaktır. Kilosu şimdiden 60 lira olan lezzetli pastaların, kış aylarında 100 liralık çeşitleri ile vitrinleri süsleyeceğini ve alıcı bulacağını da biliyoruz. Ancak bu alıcılar işçiler olmayacaktır.

KARINCALAR BİLE...

Aklı olmadığı için yalnız içgüdüleri ile hareket eden karıncalar bile şu günlerde kış ayları için hazırlanmakta, ne bulurlarsa yuvalarına taşımaktadırlar. Hal böyle iken bunaltılmış ve şaşırtılmış olan halkımız ne yazın ne de kışın farkında değildir. Ramazan'dan sonra bayram gelecek ve onu etsiz bir kurban bayramı izleyecek, siyasal polemik ve tartışmalar yoğunlaşacak, Üniversitelerde çalışmalar olacak ve kamuoyu bunları izlemekten aç mı, tok mu olduğunu unutarak seçimlere kadar sürüklenecektir.

Önceki yazımızda tanıtmaya çalıştığımız dış sömürü odakları, şu günlerde Dünya tahıl piyasasını OPEC topluluğunun alacağı kararları etkisiz hale getirecek biçimde yeniden ayarlamak için çalışmalar yapıyor. ABD ile SSCB arasındaki buğday alışverişi sürüp giderken, Batı Avrupa'daki kuraklık yeni sorunların ortaya çıkmasına neden olmuş, bir zamanlar darlıklar nedeniyle buğday satın aldığımız bazı ülkeler, Kanada ve Birleşik Amerika'dan buğday satın alabilmek için kuyruğa girmişlerdir. İşler tıkırında giderse bizim buğdaylarımızı da satın alacakları anlaşılan Ortak Pazar Ülkeleri, Türkiye'de yeni darlıklar yaratacak ve ekmek fiyatlarının yükselmesine neden olacaklardır. İlkbahar aylarına doğru yeniden buğday ithal etme durumunda kalmasını beklediğimiz iktidar, çimentoda olduğu gibi hem ihracat ve hem de ithalat nedeniyle emme basma tulumba gibi iki yanlı çalışacak olan sömürüye seyirci kalacaktır.

Karıncaların kışlık yiyeceklerini düşünerek çalıştıkları bir dönemde işçilerin ürettikleri işgücünün kaynağı olan ekmeklerine böylesine ilgisiz kalışlarını yorumlamak gerçekten zor oluyor. Bir zamanlar ABD'inde sermaye güdümlü sendikacılığın liderleri bile SSCB'ne buğday ihracatının durdurulması için eyleme geçmiş ve limanlarda yüklemeyi durdurmuşlardı. İhracat nedeniyle Amerika'daki ekmek fiyatlarında birkaç sentlik bir artış olabileceği gerekçesine dayanan bu direnmeyi kırmak ve işçileri yüklemeyi yeniden başlatmaları için ikna etmek Amerika hükümeti için bir mesele olmuştu. Biz de ise ihracatın başlatılması ve hatta darlıkların başkentte boy vermesi kimseyi ilgilendirmemekte, toplu sözleşmelerle alınan birkaç liranın cebimize girmeden elimizden alınacağı unutulmaktadır.

SONUÇ:

Ankara'daki ekmek darlığı bir rastlantı, kendiliğinden biçimlenmiş bağımsız bir olay değildir. Önümüzdeki günlerde ekmek fiyatları daha da artacaktır. Ekmekle beraber temel besin maddelerinde görülecek olan artışlar, toplu sözleşmelerle sağlanacak olan gelirleri fazlasıyle işverenlerin kasalarına aktaracak, halkın yaşamı daha da zorlaşacaktır. İki yazıyla ayrıntılı biçimde anlatmaya çalıştığımız olaylar karşısında işçi sınıfı sorumluluğunu anlamak ve ekmek sorununu ciddi şekilde gündeme almak durumundadır. On gün süren bir kampanyadan sonra herşeyi unutup rüyalarından ve İran'dan alacağı para yardımı üzerine hayal kurup çifte telli oynamaktan söz eden Belediye Başkanlarına güvenerek ilgisiz kalamayacağımız günlerde yeni tuzaklar kurulmakta, içte ve dışta ekmeği silâh gibi kullanmayı amaçlayan oyunlar tezgahlanmaktadır. Bizden söylemesi...

DÜNYA BARIŞ GÜNÜ KUTLANDI

1 Eylül Dünya Barış Günü, ülkemizde ilk kez kutlandı. İstanbul, Ankara'da düzenlenen açık oturumlar ve toplantılarla kutlandı.

İstanbul'da düzenlenen barış gecesinde ise çeşitli gösteriler düzenlendi. Barış günü için çeşitli bildiriler yayınlandı. Sendikamıza diğer devrimci kuruluşlarla ortak bir bildiri yayınlamışlardır. Bu bildiri de günün anlamı belirtilmiştir.

Ülkemizde ilk kez kutlanan "BARIŞ GÜNÜ" büyük bir çoşku ile kutlandı. İstanbul'da kutlanan törene DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER aşağıdaki mesajı göndermiştir.

"İnsanlığın uğrunda savaştığı bu yüce amaç için bir araya gelerek Dünya Barış Günü'nü kutlayan tüm ilerici, demokrat arkadaşlarımı Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) adına coşkuyla selâmlarım.

Dünya Barış Günü, ülkemizde, belki de ilk kez, bu denli kitlesel bir şekilde kutlanıyor. Bunun nedenleri çok yönlüdür. Birincisi ve her şeyden önce sosyalizm dünya çapında bir sistem haline gelmiş ve barışın en önde gelen savunucusu olmuştur. İkincisi, işçi sınıfımızın örgütlülük, bilinç ve mücadele düzeyi daha da gelişmiş ve uluslararası dayanışmanın gerekliliği artık daha iyi kavranmıştır. Üçüncüsü, tüm saldırganlığına rağmen emperyalizm ve tüm ülkelerde gerici egemen güçler gerilerken, işçi hareketi ve ulusal, toplumsal kurtuluş savaşları yeni zaferler elde etmiştir.

Dünya ve ülke çapında siyasal, toplumsal güçler dengesi anti-emperyalist güçler ve halklar lehine değişmeye devam etmektedir. İşte bu nedenle 1 Eylül 1976'da Dünya Barış Günü'nü bu denli kitlesel bir şekilde ve sadece İstanbul'da değil, yurt çapında kutlayabiliyoruz.

Artık barış mücadelesi, daha iyi yaşam mücadelesiyle iç içe geçecek kadar somutlanmıştır. Halkımız, tüm dünya halkları, üreten insanlık artık yeni bir dünya savaşı istemiyor.

Sadece Avrupa'da 40 milyon insanın ölümüne yol açan ikinci emperyalist dünya savaşının korkunç anıları halâ daha tazeliğini koruyor. Üreten insanlık silâhlanmaya ayrılan sınırsız fonların, teknik buluşların ve insan enerjisinin sadece ekonomik kalkınma, toplumsal ilerleme ve halkların refah için kullanılmasını istiyor. Bu istem günümüzde yumuşama, genel silahsızlanma, nükleer ve kitlesel imha silahlarının sınırlanması ve ortadan kaldırılması ve barış içinde bir arada yaşama sloganlarıyla sonutlanıyor.

Helsinki'de geçen yıl toplanan Avrupa Ortak Güvenlik ve İşbirliği Konferansı kararları bu doğrultuda en üst düzeyde atılmış en önemli adımlardandır. Dünya Barış Günü'nden yararlanarak, uluslararası barış güçlerinin büyük bir zaferi olan Helsinki Konferansının birinci yılını da kutluyoruz.

Sosyalist sistemin varlığı, dünya anti-emperyalist cephesinin sürekli başarıları emperyalist şovenist, militarist ve ırkçı çevreleri geriletiyor. Fakat başta ABD olmak üzere, emperyalist güçler geriledikçe azgınlaşıyorlar, silahsızlanma yolunda yapılan görüşme ve çağrıları sürekli olarak kundaklıyorlar. Yeni bir dünya savaşına atılamamalarına rağmen, çeşitli bölgelerde savaş kışkırtıcılığı yapıyorlar. Özellikle Federal Almanya gibi bazı batı Avrupa ülkelerini hızla silahlandırırken, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında gerginlikler yaratarak hem yumuşamayı sabote ediyorlar, hem de dev silah tekellerine yeni vurgun alanları açıyorlar.

DİSK dünyada olduğu gibi, bölgemizde de kalıcı bir barış için, komşularımızla saldırmazlık anlaşmaları yapılmasını ve mevcut sorunların barışçı yollardan çözümlenmesini savunuyor. MC iktidarı, işçi sınıfı ve halkımızın bu istemine karşı çıkıyor ve savaş tahrikçiliği yaparak, sermaye sınıflarının buhranını gizlemeye çalışıyor.

DİSK ulusal bağımsızlığı savunurken, emperyalizmin sosyalist ülkelere, işçi hareketine ve ulusal kurtuluş savaşlarına karşı yönelen saldırganlık örgütü NATO'dan çıkılmasını tüm ikili anlaşmaların yırtılmasını ve üslere el konulmasını istiyor. MC iktidarı ise, ulusal güvenliğimizi ABD emperyalizmiyle pazarlık konusu yapıyor.

DİSK geçen yıl Dünya Barış Konseyi'nin hazırladığı "barış, dostluk, silahsızlanma için" Stockholm çağrısına katılıyor ve siyasal, ideolojik görüşleri ne olursa olsun tüm barıştan yana güçlerin bu çağrı için imza kampanyasını genişletmelerinin önemine işaret ediyor.

Dünya Barış Günü'nün 37 nci yılında işçi sınıfımızın demokratik sınıf ve kitle örgütü DİSK olarak emperyalizme, sömürgeciliğe, faşizme, ırkçılığa, siyonizme ve gericiliğe karşı dünya anti-emperyalist güçlerinin savaşını destekliyoruz. Ve inanıyoruz ki, Vietnam, Angola, Laos Mozambik'ten sonra halklar ulusal ve toplumsal kurtuluşlarını gerçekleştirecek, faşizme karşı direnen Şili, Uruguay, Bolivya, Lübnan, Güney Kore halkları da özgür, demokratik ve ileri bir toplum düzenini kendi özelliklerine göre kuracaklardır.

DİSK, bölgede kalıcı barış ile ülkemizde bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme mücadelesinin ancak MC iktidarının yerini barışçı, demokratik, emekçiden yana, ulusal bir yönetimin almasıyla zafere ulaşacağının bilincindedir. İşte bu nedenden dolayı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yeniden kurulmasına karşı mücadele ile barış için mücadele arasında kopmaz bir ilişki vardır."

örgüt'ten

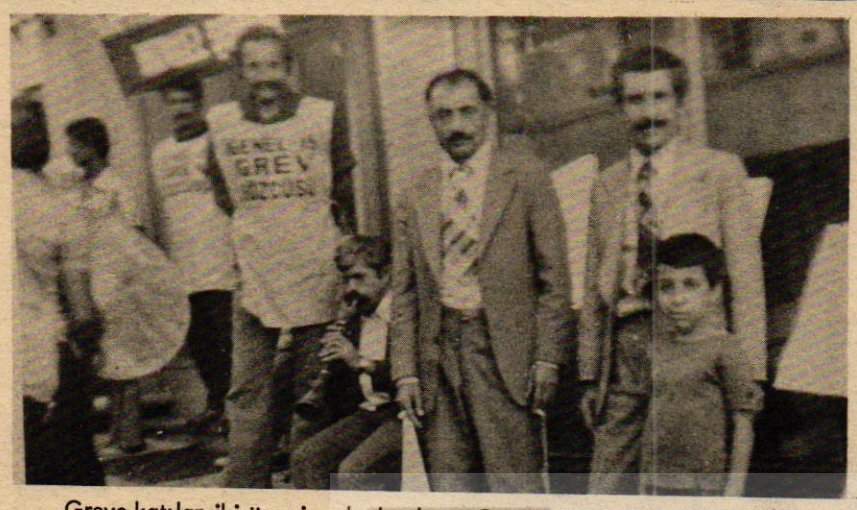

Greve katılan iki üyemiz şube başkanı Çavdar ile

hakkımızı grevle aldık

Sendikamızın İstanbul Kapı ve Kalorifer Merkez şubesinin uyguladığı ilk grev başarımızla sonuçlandı. 19 daire ve 30 dükkan olan Cihangir Beyoğlu ilk yardım Hastanesi karşısında İttihad-1 Milli Apatmanında çalışan iki üyemizin hakları söke söke alındı.

16 Ağustos günü büyük coşkuyla başlatılan grevimiz İstanbul'da çalışan Kapı ve Kalorifer işçisi arkadaşlarımız tarafından desteklenmiştir. 17 yıldır bu apartmanda çalışan Hasan DURMAZ ve Şaban GALİP 10 gün sınıfının örnek mücadelesini vermişlerdir.

Bu yiğit iki işçi arkadaşın hak alma eylemi İstanbul'da büyük etki yaratarak örgütlü sınıf mücadelesinin başarıya ulaşmasından somut örnek vermişlerdir. Sömürü zinciri kıran işçi sınıfı burada da gücünü ortaya koyarak başarılı bir sözleşme imzalamıştır.

Başarılı grev sonucu iki yıl süreli olarak imzalanan sözleşme ile elde edilen haklar şunlardır:

- **Ücret zammı 700.- TL.**
- **Yılda iki maaş tutarında ikramiye**
- **Cumartesi Pazar izin, ücretli yıllık izin**
- **2 takım elbise (Yılda)**
- **İlkokulda okuyan çocuğa 100.- TL, Orta öğretimde 250.- TL ve yüksek öğretimde okuyan çocuğa 500.- TL eğitim yardımı**
- **50.- TL. çocuk yardımı.**

su-iş'in sözleşmesi iptal edildi

İstanbul Sular İdaresinde yıllar boyunca süren sömürü sona eriyor. İstanbul Sular İdaresinde çalışan binlerce emekçi işçi sınıfının devrimci doğrultusunda GENEL-İŞ Sendikası çatısı altında bütünleşmektedir.

İşçi sınıfının baş düşmanlarından Nihat Kaya 27 yıldır sular idaresinde çalışan emekçileri işverenle ortak olarak ezmesi emekçilerin örgütlenmeleri ve devrimci çizgide yer almaları ile sona ermektedir.

İşçilerin % 70'i bugün sınıf sendikacılığının en somut kavgalarını veren Genel-İş'de bütünleşmelerine karşın işçilerin aidatı sarı sendikaya kesilmektedir.

Yasal olarak hiçbir yetkisi ve üyesi olmayan Su-İş'in yöneticileri işverenle ortak eylem birliği yaparak (Tümsu-İş) adlı bir paravan kuruluşa aktarılmaktadır.

Bu yasa dışı davranış işçiler arasında tepki yaratmıştır. Bu kuruluşun kuruluşundan sonra emekçileri çeşitli tehditlerle noterliğe götürmek istemişler, hatta bir çok işçinin hüviyeti zorla, tehditle alınmıştır.

Ayrıca İstanbul 2. İş Mahkemesi sarı Su-İş'in işçiyi sattığı sözleşmeyi iptal etmiştir. MC iktidarı ile Türk-İş'in ortak olarak Genel-İş'i hedefleyen işkolları yönetmeliğindeki değişiklik bilindiği üzere 1975 sonlarında Danıştay'ca iptal edilmiştir. Yasal boşluklardan yararlanan sarı Su-İş işyeri sözleşmesi imzalamıştır.

Sendikamız bu yasa dışı gidişe dur demiş ve gerekli yasal müracaatları üzerine İstanbul İkinci İş Mahkemesi bu yasa dışı sözleşmeyi işkolları nedeniyle iptal etmiştir.

Bu sözleşmenin iptal davasında sular idaresi sarı kuruluşun yanında yer almışlardır. Sular idaresinin vekili 18/5/76 tarihli cevap dilekçesinde şunu belirtmiştir.

"275 sayılı yasa uyarınca müddetinde ikame olunmayan işbu davanın reddi gerektiğini ve yönetmelikle vaki değişiklik sebebiyle Su-İş sendikasının aldığı yetkiye istinaden yapılan sözleşmenin tarafları bağladığını ve bu sözleşmenin aktinde müvekkili idarenin affı mümkün bir kusurda bulunmadığını beyanla keza davanın reddine karar verilmesi" İdarenin bu tutumu da açıkça Su-İş'in sarı bir kuruluş olduğunu da ortaya koymaktadır.

Ama bağımsız yargı organı işveren sarı Su-İş sendikasının tüm oyunlarını bozmuş ve danışıklı dövüş sözleşmesini iptal etmiştir.

2. İş Mahkemesi davalı Su-İş sendikasının 2 nolu iş kolunda kurulan bir sendika olup 34 sıra numaralı işkolunda sözleşme yapamayacağını saptayarak bu sözleşmeyi iptal etmiştir, İstanbul İkinci İş Mahkemesinin 1976/1677 karar no, 1975/1129 esas nolu davada verdiği karar şudur:

"Dava sabit görüldüğünden Davalı Su-İş Sendikasının davalı idareye ait işyerlerinde ehliyetli olmadığının anlaşılması sebebiyle 3.10. 1975 tarihli 6 dönem toplu iş sözleşmesinin İPTALİNE, harç peşin alındığından yeniden harç alınmasına mahal olmadığına davacı sendika vekilleri için takdir olunan 1000.- TL. sı ücreti vekaletin her iki davalıdan alınarak davacı vekillerine verilmesine, Yargıtay yolu açık olmak üzere verilen karar taraf vekillerinin yüzlerine karşı açıkca okunup anlatıldı.

Ve böylelikle işçiyi yıllardır sömüren ve işçi sınıfına ihanet eden kuruluş ve işverenlerin oyunu bir kez daha devrimci işçi örgütü tarafından bozulmuştur.

ego otobüste çağrı yaptık

Tüm yurt çapında örgütlenen Genel-İş Sendikası EGO Otobüs İşletmesi işyerinde toplu sözleşme yapmak için gerekli işlemleri yaparak çağrıyı yapmıştır.

Genel Hizmetler işkolunda tek güçlü ve devrimci örgüt olan Genel-İş Sendikası, kısa bir süre önce örgütlendiği EGO'da işçinin çoğunluğunu çatısı altına almıştır. Sarı ve işçi düşmanı kuruluşlar yıllarca EGO'da çalışan binlerce emekçiyi sömürmüş onu çağın karanlığına gömmek istemişlerdir. Bir süre önce Genel Hizmetler işkolu kapsamına giren EGO işçileri sarı sendikaların zincirini kırarak Genel-İş'te örgütlenmişlerdir.

İşkolunda bulunan Türkiye Belediye iş ve bağımsız Ulaş-İş sendikaları da hiç bir iddiaları olmadığı halde EGO'lu emekçilere yeni haklar sağlayacak toplu sözleşmeyi engellemek için sözleşme çağrısında bulunmuşlardır. Genel-İş EGO şubesinin üye sayısı bu iki sarı kuruluşun toplam tüm üyelerinin üç katından daha fazladır.

Yıllardır Belediye tüm çalışanlarına üstün haklar sağlayan Genel-İş Sendikası 1976-78 dönemi sözleşmesinde işçi sınıfına yeni haklar sağladığı gibi yönetime katılmayı ve işçi sınıfının ileri hedeflerinden olan çalışma saatlerini azaltmayı gerçekleştirmiştir.

İşçi sınıfının devrimci çizgide bütünleşmesinin en somut örneklerini veren Genel-İş işçi sınıfının ekonomik mücadelesinde de en başarılı uğraşı vermiştir. Bu kavgasında da somut başarılar elde etmiştir.

Başarı işçi sınıfının olacaktır.

EĞİTİM ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

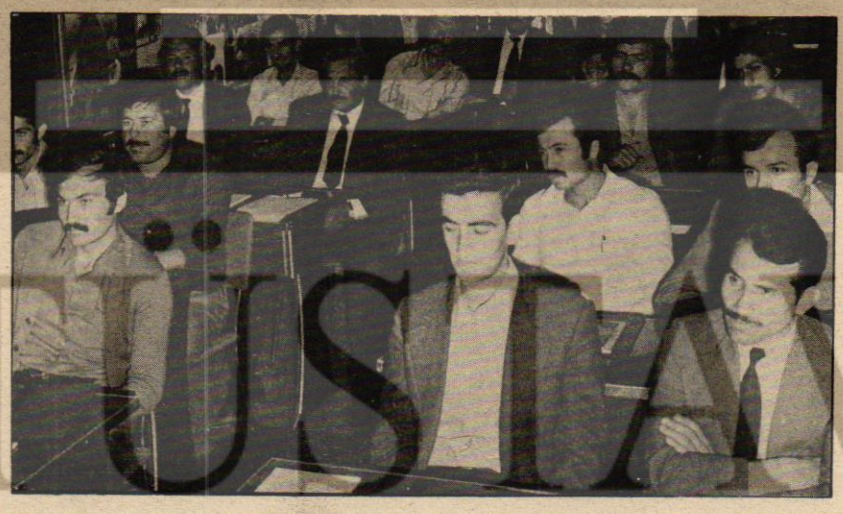

Eğitim seminerine katılan EGO otobüste çalışan üyelerimiz

Ankara EGO Otobüs Şubesi üyelerimize uygulanan Eğitim Semineri başarıyla sonuçlandı.

Sendikamız A-Tipi Geliştirme seminer programı 8-11 Eylül tarihlerinde EGO otobüs şubemizin 30 üyesinin 4 gün süre ile Genel Merkez eğitim salonunda uygulanmıştır. Üyelerimiz Devrimci Sendikal anlayışı ile ileri ve demokratik bir toplum düzeni oluşturulması uğraşında sınıf bilinçlerini geliştirici öğretilerle donanmışlardır. Her geçen gün sınıfsal kavgalarının eğitimlerle pekiştirilmesi gereğine inanan Otobüs işçileri bir kez daha genel-İş'in DİSK'in üyesi tüm işçi kardeşleriyle yeni bir Dünya, sömürüsüz bir düzene geçiş uğraşılarında birlik ve dayanışma içinde olduklarını belgelediler. Seminer süresince Prof Dr. Cahit Talas, Doç. Dr. Osman Nuri Koçtürk, Doç. Dr. Alpaslan Işıklı, Ekonomist İcen Börtücene, Yazar Uğur Mumcu, Eğitim uzmanımız Atok Durgunay ve Yazar-İktisatçı Sencer Güneşsoy, Türkiye'nin Ekonomik ve Sosyal sorunları, Üçretler ve Emek, Demokrasi ve Sendikacılık, Sosyal Sınıflar ve artı-değer, Gelir Dağılımı, Sosyal Güvenlik Hakkı konularında 4 gün süre ile seminerde konuşmalar yapmışlardır.

Semineri başarıyla bitiren Otobüs şubesi üyelerimize törenle sertifikaları verilmiş geleceğin aydınlık günleri kavgalarında başarılar dilenmiştir.

ESKİŞEHİR'de DİRENİŞ

Sendikamız üyeleri Eskişehir'de toplu sözleşmeden doğan hakların ödenmemesi üzerine Belediye Başkanı Selami VARDAR'ın odasını bir süre işgal etmişlerdir.

Bir süre önce sendikamız ile Eskişehir Belediyesi arasında imzalanan toplu sözleşmenin sağladığı yeni hakların uygulanmaması üzerine Eskişehir Belediyesi işyerlerinde çalışan üyelerimizin temsilcileri bu durumu protesto etmek için Belediye Başkanının makam odasını işgal etmişler ve bu yasal haklarının en kısa zamanda kendilerine ödenmelerini istemişlerdir.

Haklarının ödenmemesi halinde diğer yasal haklarını da kullanacaklarını bildiren işçiler sözleşmeden doğan haklarının ivedi olarak ödenmesini açıklamışlardır.

● GENEL - İŞ ENEK SAYFA 13

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI ŞİLİ HALKININ YANINDADIR

3 yıl önce Şili'de ABD Emperyalizminin desteği ile Faşist bir darbe gerçekleştirildi. Bu darbe yıllardır sömürülen ve açlığa mahkum edilen Şili'li emekçi halkın yüzü güldüğü zaman olmuştur. CIA tüm emperyalizme bağlı ülkelerde bağımsızlık savaşı veren halklara emekçilere karşı tezgâhladığı kanlı oyunlardan birini de Şili'de sergiledi.

Şili'de seçimle görev başına gelmiş olan işçi ve tüm emekçi halkın desteğini sağlamış bir yönetim vardı. Bu yönetimin lideri Allende idi.

Allende yönetimi yabancı tekellerin sömürüsüne son vererek tüm Emperyalist güçleri Şili'den sürdü. Yıllardır bu yabancı tekelleri devletleştiren ulusal servetleri devletleştirdi. Halkın beslenmesinden eğitimine değin büyük değişiklik yapıldı. Halkın ve %80 doğduktan sonra ölen çocukların yüzleri gülmeye başlamıştı. Şili'li emekçiler halk cephesi yönetiminden çok mutluydular.

Bu işçiden emekçiden yana tutum Emperyalist ABD'nin hoşuna gitmiyordu. CIA içerde bulunan varlıkları iktidara karşı eyleme geçirdi. ABD dolarları milyonlar olarak sağcı yeraltı örgütlerine yağmaya başladı. Bu darbenin hazırlanmasında en büyük rolü oynayan ITT adlı uluslararası bir kuruluştur. Bu kuruluş yurdumuzda da faaliyet göstermektedir. Bu şirket Şili'li emekçilerin sırtından kazandığı milyonlarca doları yurtseverlerin öldürülmesinde kullandılar.

İçerde Pinoçhe gibi satılık generaller bulunmuştu. Şili halkını ABD dolarına değişen faşistler halktan yana yönetime karşı kanlı bir darbe düzenlediler. Allende bu faşist generallere karşı teslim olmadı, katledilene değin faşistlere karşı sonuna kadar direndi, grevler yaptılar. Faşistler hiçbir zaman halkın direnişini sindiremediler. Emekçiler, işçiler, yurtsever aydınlar sanatçılar öldürüldüler ama Şili işçi sınıfının siyasal ve ekonomik mücadelesi sona ermedi. Şili işçi sınıfının sınıf ve kitle örgütü mücadele bayrağını yükseltmektedir.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI FAŞİZME KARŞI DİRENEN ŞİLİ HALKININ YANINDA

Tüm dünya işçi sınıfı bugün Şili'de faşizme karşı yiğitçe savaşan halkın yanında yer almıştır. Ülkenin tek sınıf ve kitle örgütü olan DİSK Şili halkının özgürlük kavgasının yanında yer almıştır. Faşizme karşı direnen işçi sınıfı ve yurtseverleri ile dayanışma içinde olduğunu açıklamıştır.

Bu amaçla DİSK İstanbul'da 11 Eylül günü bir toplantı düzenlemiştir. İstanbul Şan sinemasında düzenlenen bu günde Şili emekçilerine yapılan zülüm ve baskılar dile getirilmiş Şili'li devrimci sanatçıların yapıtları sergilenmiştir. Bu dayanışma gününü DİSK genel başkanı Kemal TÜRKLER bir konuşma ile açmıştır. Türkler konuşmasında Şili'de olan olayların gelişimini anlatarak kanlı darbeye karşı Şili'li emekçilerin verdiği kavgayı anlatmıştır. Türkler konuşmasını özetle şöyle sürdürmüştür:

"Allende'nin "Şili'nin maaşı" dediği bakır, Amerikan çok uluslu şirketleri Anaconda ve Kennekot'un elinden alınarak millileştirildi. Bu şirketlerin her yıl ortalama bakırdan sağladıkları 110 milyon dolarlık kâr artık Şili'de kalacaktır.

Bakırın Şili halkının eline geçmesi, emperyalist tekellere, bağımlılık ilişkilerine ve yoksulluğa karşı vurulan en önemli darbe oldu.

Hunharca öldürülen Allende ve Nobel ödülü alan Neruda

Arkasından kredi sağlayan mali kuruluşların, bankaların yüzde 90'ı üzerinde denetim sağlandı. ITT gibi önemli bir çok yabancı tekel millileştirildi. Büyük toprak sahipliğine son verilerek, büyük topraklar topraksız ve yoksul köylülere verildi, kollektif çiftlikler ve kooperatifler kuruldu.

Herkese iş sloganıyla yola çıkan Halk Birliği hükümetinin politikası, 1970'de yüzde 8.5 olan işsizliği 1972'de yüzde 3'e düşürdü. Sadece Santiago'da 600 bin sosyal konut yapıldı. 800 bin çocuğa yeni okul, 70 bin çocuğa kreş açıldı. 15 yaşından küçük tüm çocuklara her gün parasız yarım litre süt dağıtıldı.

Halk Birliği hükümeti, gerici iktidarların tanımadığı Küba, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Moğolistan Halk Cumhuriyeti, Kore ve Vietnam Demokratik Cumhuriyetleri ile ilişkiler kurdu. Sosyalist ülkelerle dostluk ve işbirliği ilişkilerini geliştirdi.

Emperyalist devletler Küba'ya yaptıkları gibi Şili'ye de mali ve ekonomik abluka uygularlarken, sosyalist devletler sosyalizm yolunda ilerleyen Şili halkının yardımına koştular. Karşılıksız yardımlarda bulundular. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler bakır ve kömür sanayii, tarım ve diğer sektörler için uzmanlar, teknik yardım, binlerce traktör gönderdiler.

Emperyalizme, yerli tekelci sermayeye, büyük toprak sahipliğine ve gericiliğe karşı açılan bu savaşın başarılması için başta işçi sınıfı olmak üzere geniş emekçi kitleler seferber oldu. Binlerce fabrika, tarım, sağlık eğitimi, gıda dağıtımı komitesi kuruldu.

Latin Amerika halklarının, Küba'dan sonra Şili'de gerçekleşmeye başlayan büyük özlemini boğmak ve sınıfsal çıkarlarını geri almak için emperyalist ve yerli tekeller Şili'li faşist ve gerici sürüleri silahlandırdı, finanse etti. İşçi sınıfını tecrit etmek için ara katmanları, küçük ve orta işletmeleri, orta köylüleri, esnafı Halk Birliği'ne karşı çıkarmak için her türlü yolu denediler. Hükümetin tanıdığı yasal sınırları aşarak, sadece 1973 yazında demiryollarına, petrol boru hatlarına, sanayi ünitelerine, barajlara 600'den fazla sabotaj yapıldı. Bu sabotajları düzenleyen faşist sürüleri, aynı anda terörü yaygınlaştırmak için silahlı eylemlere giriştiler.

Büyük burjuva kadınları açlık gösterileri düzenleyerek Halk Birliği'ne karşı güvensizlik ortamı oluşturma çabalarına katıldılar. CIA Büyükelçisi, ITT yöneticileri, Kissinger ve faşist yeraltı örgütü Patria y Libertad ordunun müdahalesini sağlamak için karışıklığı yaygınlaştırmaya çalıştılar.

İşçi sınıfı hareketine ters ve yabancı, maceracı unsurlar faşistlerin terörüne, bireysel terörle cevap vererek karışıklığı arttırdılar. Ortak köylülerin topraklarında işgaller düzenleyerek, orta işletmelere ve esnafa saldırarak Halk Birliği hükümetinin programını en az gerici ve faşistler kadar sabote etmeye uğraştılar.

Bu bozguncu, maocu, goşist akımlar, böylece bir yandan faşistlerin istediği koşulların yaratılmasında, diğer yandan ara katmanların tekelci güçlerin kucağına itilmesinde büyük bir rol oynayarak işçi sınıfına bir kez daha ihanet ettiler.

İşçi sınıfının öncü örgütleri, bu arada devrimci Şili İşçi Konfederasyonu CUT !Halk Birliği hükümetini ve diğer partileri yeni faşist ayaklanmalara ve tüm zorulklara karşı hazırlıklı ve tetikte olmaya çağırıyordu. 1973'ün yazında, işçi sınıfı "İç savaşa hayır! Faşizme hayır" sloganı etrafında tüm halk güçlerinin daha sıkı bir şekilde kenetlenmelerini ve bir iç savaş tehlikesini anında bastırmak için gerekli tüm hazırlıkların yapılmasını istiyordu. Örgütlü işçi sınıfı her yönde çarpışmaya hazırdı. Fakat Halk Birliği içindeki diğer güçler temsil ettikleri kitlelerin bu çağrıya uymaları için yeteri kadar süratli ve kararlı davranmadılar.

11 Eylül günü, ABD Cumhurbaşkanı Nikson'un iki gün önceden haberli olduğu CIA planı çok uluslu tekellerin desteğiyle Şili ordusu ve faşist güçleri tarafından uygulandı. Cumhurbaşkanlığı sarayı Moneda zırhlı araçlar ve uçaklar tarafından bombalandı. Allende, tüm Şili halkına örnek olacak bir davranışla, faşistlere, hainlere karşı yiğitçe çarpıştı. Fakat Allende'nin bu direnişi öldürülmesine ve Şili'de özgürlüğün ipe çekilmesini engelleyemedi.

İşçi sınıfı verdiği sözü tuttu. Özellikle devlet işyerlerinde direniş haftalarca sürdü. Fabrikalarda faşist sürülere karşı barikatlar kuruldu. Binlerce işçi canları pahasına faşizme, ihanete ve iç savaşa karşı her yönde mücadelenin öncüsünün işçi sınıfı olduğunu birkez daha yiğitçe direnerek gösterdi.

Faşist cunta Komünist, sosyalist, sosyal demokrat, katolik, protestan, Şili'li, Bolivya'lı, Peru'lu demeden onbinlerce insanı, işçiyi, köylüyü, öğrenciyi, memuru katletti. Toplama kampları ve askeri mahkeler açıldı. Sendikal örgütler kapatıldı. Yüzbinlerce kitap yakıldı. Halk Birliği'nin önde gelen liderleri, militanları, bakanlar, milletvekilleri öldürüldü, tutuklandı.

Cuntanın daha ilk günlerinden itibaren emperyalist devlet ve tekeller faşist yönetimi her açıdan desteklemeye ve beslemeye başladılar. Kesilen kredi muslukları akmaya başladı.

Pinoşe'nin askeri diktatörlüğü millileştirilmiş bakır, nitratı, demiri, yabancı ve yerli tekellere geri verdi. Topraklar büyük toprak sahiplerine devredildi.

Askeri faşist yönetim Şili'nin onurunu ve özgürlüğünü yanki emperyalizmine satarken, Şili halkını işsizliğe ve açlığa mahkum etti. Enflasyon oranı 1975'de yüzde 375'e çıktı. İşsizlik yüzde 25'i aştı. Ailelerin yüzde 30'u ayda 750 lirayla geçinmek zorunda bırakıldı. Halk Birliği'nin sağladığı yarım litre süt çocukların elinden geri alındı.

Emperyalist yağmacılık ve saldırganlığa, faşist zulme karşı özgürlük ve sosyalizm savaşının yenildiğini sanalar aldanıyorlar. Şili halkı, işçi sınıfının darbe öncesinde yaptığı her yönde mücadeleye hazırol çağrısını şimdi daha iyi değerlendiriyor. İşyerlerinde, tarlalarda, bürolarda, okullarda emekçiler, öğrenciler, memurlar yeni yöntemlerle faşizme karşı direnişi yükseltiyorlar. İşçi sınıfı, Halk Birliği örgütlerini, faşist diktatörlüğa ve tekellere karşı olan herkesi anti-faşist bir cephede birleşmeye ve cuntayı devirmeye çağırıyor.

Dünya anti-emperyalist ve barışçı güçleri bu çağrıyı destekliyor. Birleşmiş Milletler Teşkilatı Cuntayı insan hak ve özgürlüklerini katletmekle suçluyor. Dünya sendikal hareketinin ilerici örgütleri uluslararası işçi sınıfının Şili'ye gönderilen her şeyi boykot etmeye çağırıyor. Sosyalist ülkelerin başını çektiği bu uluslararası dayanışma her yerde yankılanıyor. Cunta tecrit oluyor. Şili emekçilerine kan kusturan faşist caniler tek tek saptanıyor. Uluslararası örgütler bu insan düşmanlarının cezalandırılmasını istiyor. Özgürlükten ve barıştan yana olan tüm insanlık "Luis Corvalan'a ve tüm siyasal tutuklulara özgürlük" diye bağırıyor.

Türkiye işçi sınıfı da bu slogana sahip çıkarak, Şili işçi sınıfı ve halkının faşizme karşı direnişini yine bu sloganla dile getiriyor:

Tüm siyasal tutuklulara özgürlük!

İşçi sınıfımız ve tüm ilericiler Allende'nin katillerini protesto ederken, MC'nin başı Allende için "tasını tarağını topladı gitti" diyebilmektedir. Bugün işte ülkemizde böylesi bir zihniyet egemendir. Bir yasal Cumhurbaşkanı'nı öldürenleri temize çıkaran bu sözler ülkemiz ve halkımız üzerinde kanlı bir egemenlik kurmuş olan tekelci sermayenin faşizme her zaman hazır olduğunu göstermektedir. DİSK adına buradan, bu sözleri sarfeden ve destekleyenleri halkımızın, dünya halklarının, barışın ve özgürlüğün düşmanları, faşizmin sözcüleri olarak ilan ediyorum.

MC'de birleşmiş olan bu sözlerin sahibi ve ortakları, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ni yeniden kurmak istemekle özgürlük ve demokrasinin can düşmanı olduklarını göstermişlerdir.

İşçi sınıfımız, artık insanca yaşamanın ancak tüm emekçi halkın sözcüsü olacak ilerici ve demokratik iktidarın işbaşına gelmesiyle sağlanabileceğini biliyor. Bu doğrultuda verdiği mücadelede MC'nin kitle tabanını ve manevra sahasını daraltıyor.

1977 seçimlerinde tekel dışı demokrasi cephesinin yeni ve daha ileri bir başarısını engellemek için, komando saldırılarının yetmediği yerde faşist yasalar çıkarmak istiyor.

MC'nin yeniden kurmaya çalıştığı Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin esas işlevi bu düzenin mahkum ettiği tüm örgüt, güç, kişi ve düşünceleri yargılamak olacaktır.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri grev yapan, sendikal hak ve özgürlükleri için savaşan işçinin, demokratik üniversite için mücadele eden öğrencinin, özgürlük ve barışı dile getiren tüm yazar, aydın ve sanatçının, sömürüye karşı sömürüsüz ve baskısız ileri bir demokratik düzen için direnen herkesi suçlu bularak yargılayacaktır. Bu yüce mücadelenin başını çeken işçi sınıfı hareketini ezmek bu mahkemelerin MC tarafından verilecek en acil görevi olacaktır. Bu nedenle Devlet GÜvenlik Mahkemeleri'ne DİSK'i tasfiye etme görevi verilecektir.

Bu yasa tasarısı çıktığı takdirde ilerici hareket bir yandan komando, diğer yandan Devlet Güvenlik Mahkemelerinin saldırıları arasında kalacaktır."

ÖYKÜ

dağ başında bir eyüp

zeyyat selimoğlu

– Eyüp mü? diyor yaşlı kadın gözlerini kısıp, demek Eyüp'ü ararsın. Eyüp nerede olacak, naylada da, nayladan aşağı indiği yok ki! Erzağımı, azığımı indirdi nayladan, kendi çıktı nayalaya. Erzağım yem olacağına farelere, erzağım küfleneceğine, kocam olacak o kertenek yem olsa, küflenip de yerinden kalkmasa yüzüm gülerdi.

Daha sayıp dökeceği belli, içi dolu ama, kesiyorum sözünü.

– Nayla nerede?

Dik dik yüzüme bakıyor, 'nayla nerede diye söyleniyor kendi kendine, 'nayla nerede', başına attığı renkleri solmuş pestemalın altındaki yüzü kırış kırış, yanakları çökük, ama boncuk mavisi gözlerinde, dünyaya kazık kakmış bir yaşama hırsının insanı ürküten o garip parıltısı! Kapısının eşiğinde durmuş, bakışıyoruz.

– Nayla nerede? diye soruyorum yeniden.

Bakışları hani iyiden iyiye tersleşiyor, kolunu kaldırıyor. Kupkuru kemikli bir elin gösterdiği yana bakıyorum. İrili, ufaklı, uzunlu kısalı ağaçlar görüyorum. Ağaçlar hep! Gözlerimin çizgisindeki kemikli el, bir iki kıpırdanıyor, ağaçların daha da ötesini gösteriyor.

Evin kapısı önünden ayrılıyorum, yürüyorum. Yürürken, o mavi bakışları iki kürek kemiğimin arasında duyuyorum. Bakıyor da bakıyor o kadın ardımdan, hiç ötesi yok, sırtım göz göz, delip geçiyor iğneli bakışları sırtımı. Ağaçların arasına dalınca, ardımda yapraklar, dallar şöyle bir sıklaşınca, sırtımda bir hafiflik duyuyorum, kurtulmuşum o bakışlardan, anlıyorum, iğneler sırtımdan çıkıyor. Adımlarım da hafifliyor öyle bir. Bakıyorum, artık daha bir görerek bakıyorum, çay ekimi bu yörelere girememiş henüz, ya da çaya elverişli olmayan bir bölge! Eski Rize'deyim, yenisinde değil! Yürüyorum. Hazır yolum düşmüşken, yıllar öncesinin o renkli kişisini, lostromo Eyüp'ü neden bir görmeyeyim?

Yürüyorum. Ağaçlar seyrelmeğe yüz tutunca, bir düzlüğe çıkıyorum, ve düzlüğe çıkmamla da naylayı görüyorum. Sağ yanımda, az bir şey ileride, dört uzun kazık üzerine oturtulmuş bir oda! Basamakları sağlamca odunlardan ilkel bir merdiven, bu odayı toprağa, yeryüzüne bağlıyor. Nayla, ilkçağ insanlarının hayvanlardan korunmak için düşündükleri, kazıklar üzerindeki evleri andırıyor. Ama nasıl, tıpkı işte, tıpatıp! İlk gençlik günlerinden bu günkü yaşlılığına dek, Akdeniz'de uğranmamış liman bırakmamış lostromo Eyüp, sonunda gelmiş, dedelerden kalma bu naylaya kapanmış.

Yürüyorum. Merdivenin dibine ulaşınca, durup bir kulak veriyorum yukarıya, hiç ses yok. Sesleniyorum:

– Eyüp Reis,..

Hiç ses yok.

– Eyüp Reis,..

Bir iki saniye geçiyor geçmiyor ki, merdivenin üst başında akçıl bir baş beliriyor. Benim son gördüğümde, gemideyken yıllar öncesi, saçlarında böylesine ak yoktu. Yüzümü görsün diye az bir geri çekiliyorum. Önce bir şaşkınlık, küttedek! Bocalıyor bir iki, irkiliyor. Bakıyor yukarıdan, bakıyor. Elini yüzünden geçiriyor, düşünüyor bir yerlere takılıp kalmış gibi, sonra birden:

– Oğul, diyor, oğul buyur, bu nasıl iş?

Merdivenin basamaklarına tutunarak, naylaya tırmanmağa koyuluyorum. Yaklaştığımı gören Eyüp Reis, içeri girebileyim diye, geri çekiliyor. Bir iki basamak daha, ve içeri adımımı atmamla,.. birden,.. hani... şöyle... bir... kendimi... kendimi bir geminin davlumbazında buluyorum. Korka korka yüzüme bakıyor yaşlı, delişmen herif, yıllar yılı yıllanmış, eski şarap Eyüp Reis! Hele bak, şu işe bak hele bir! Zift ve sulyen kokusu dağ başında, nayla duvarına asılmış cankurtaran simidi, yeşilli kırmızılı sancak, iskele fenerleri naylanın her iki yanında, dürülmüş ince, kalın halatlar, tavandan aşağı sarkan bir gemici feneri, tam girişe karşı yerleştirilmiş bir kaide üzerinde kırık dökük bir pusula, bir dümen ve daha bir sıra ufak tefek deniz eşyası işte!

Peki Eyüp Reis, diyorum, seferdesin o belli, peki ama, yükün ne?

Şöyle yan yan bakıyor da yüzüme, derin bir soluk ki veriyor.

Artık benden eyi yük mi olur? Elden ayaktan kesilip de işe yaramadun mi, en buyuk, en ağır yuk sensun da! Cemiyi baturmazsân çok eyi. Bu cemi artuk beni taşıyor oradan oraya, taşudugi mali hiç bir liman kabul etmeyi, oyle bir mal oldum işte, alıcisi olmayan mal!

Bir tıkırtı duyuluyor nayla girişinin orada. Eyüp Reis konuşmayı kesiyor, ikimiz de duymuşuz anlaşılan, bakışıyoruz, ve kulak veriyoruz. Çok geçmiyor, hemen girişin alt kenarından, daha önce gördüğüm o rengi atmış pestemal şöyle bir yükseliyor, ve o boncuk mavisi hırslı gözler görünüveriyor birden. Nayla girişinin hemen alt kenarından üzerimize dikilmiş çivi gibi bakışlar, açık mavi ve beyaz! Ama nasıl, delip delip geçiyor Eyüp Reis'le beni, delik delik ediyor. Bir süre öyle radar gibi tarıyor naylanın içini gözler. Nayladan çıt çıkmıyor. Eyüp Reis'in gemisi karaya vurmuş gibi. Hani Eyüp Reis de tam bu duruma göre, Karadeniz'de gemilerin mi battı derler ya hani bir deyim var. Eyüp Reis tam o suratta, hani öyle düşünüyor.

OLAĞANÜSTÜ YARGI FAŞİST ÜLKELERDE İŞÇİ VE EMEKÇİ HALKA ÖLÜM, İŞKENCE DAĞITIYOR

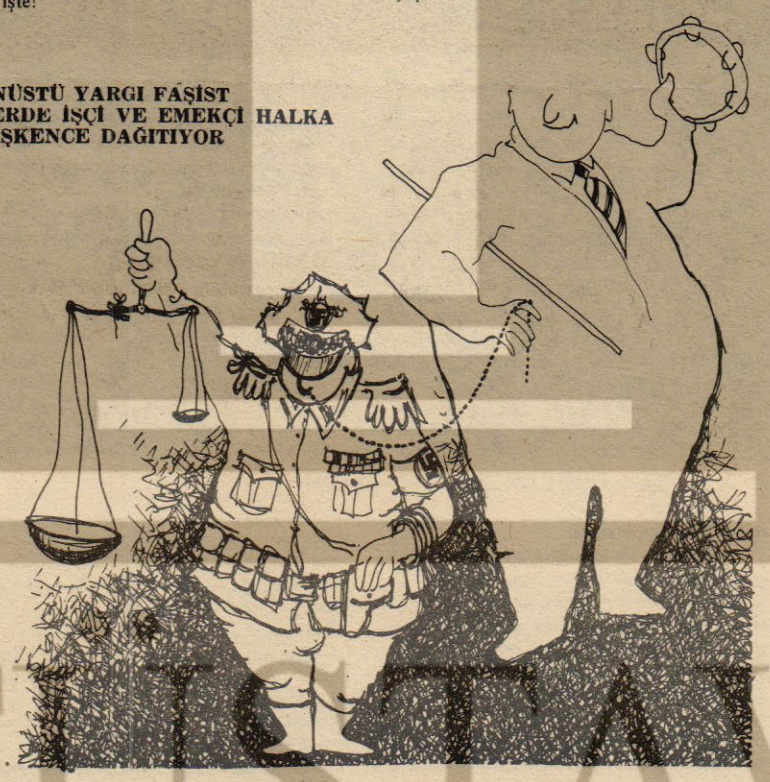

Bir süre sessiz sedasız kalıyoruz. Gözlerim, saydığım deniz gereçleri üzerinde dolaşıyor, onun gözleri de birlikte. Girişin oradaki pusulaya bakarken, tâ ötelerde, ilerde tek başına duran yüksek bir ağacın dalları yaprakları görünüyor giriş aralığından. Şurada bir gemideyim, lâmı cimi yok bunun! Ama ne gemi ki ne gemi, ağaçlar ağaçlıklar arasından ilerliyoruz. Varma limanı, dip doğrumuzda yer almış tepeler!

Bir süre öyle şaşkın, baka duruyoruz karşılıklı.

– Evine uğramıştım, diyorum Eyüp Reis'e, burayı gösterdiler.

– Oğul, diyor, evde duramayirum, nefesum boğaliyor. Sonunda bu naylaya taşindum. Corduğun şeyleri de taşidum. Çendimi sefere çikmiş belliyorum burada. Hep sefer içindeyim.

Naylanın girişinden dışarı bir göz atayım diyorum. Haklı da Eyüp Reis! Aşağıda, yeni yetişmiş, körpe mısır fidanları, rüzgâr altında ötelere doğru dalga dalga akıp giden bir deniz! Alaya vuruyorum:

Gözlerin altındaki ağız –girişin daha da altında kaldığı için bize hiç görünmüyor– ve gözler, birdenbire, konuşmağa koyuluyor. Biz yalnız iki mavi göz görüyoruz, o kadar, ve ses de o gözlerden geliyor, iğneli bakışlara bir de tiz ses katılmış.

– O vay beni vay beni, bir de yolcu almış gemiye! Kocam olacak adam işi büyütmüş artık hem yük hem de yolcu götürüp getiriyor. Başım göklere erdi, bu dağların en büyük kaptan paşası kocam değil de kimdir?

Eyüp Reis bozuntuya vermek istemiyor ama, bozulduğu öyle bellik ki! Sıkıntılı sıkıntılı bakıyor girişten yana, sonra bir de bana bakıyor, hafiften bir of puf ediyor, yüzü kızarıyor bir az, sararıyor, sonra gine kızarıyor, başını iki yana sallıyor hafif hafif, ne yaparsın gibilerden bana bakıyor gine.

Gözler konuşuyor yeniden:

– Yolcu almasına aldın gemine. Ama yolcu biliyor mu? Bu gemi yıllar var ki durur burada, ne ileri ne geri, hiç bir yere gidemez. Fener, dümen koymakla nayla gemi olur mu? Ben naylamı geri isterim.

Eyüp Reis şöyle bir çıkışıyor:

Çeneni kapat artuk be kari, sen bu işten anlamazsun, yeter, sus artuk, yemeği bırak da cit!

Elbette ya, yemeksiz de edemez. Ne gemisiz edebilir, ne de yemeksiz.

Eyüp Reis şöyle bir davranıyor bu söz ardından, 'şimdi geldim yanına' gibilerden sert bir çıkış yaparak yerinden uğrayınca hemen o anda, girişin yanı başında hemen, iğne gibi gözlerin az bir şey ötesinde beliren kuru bir el, eskice bir sefertasını bırakıp geri çekiliyor, ardından, gözler de yokoluyor, paldır küldür bir ses geliyor aşagıdan. Girişin yanına varıp aşağı bakıyorum, bir de görüyorum ki, Eyüp Reis'in karısı çoktan inmiş aşagı, şimşek gibi bir hızla nayla merdiveninden her hâlde yarı düşüp yarı inerek topragı bulmuş bile, limana ayak basmış. Aşagıda, kupkuru elini sıkarak yumruk yapmış, bize gösteriyor, sallayıp. Eyüp Reis yanı başımda, bir yandan kıs kıs gülüyor, bir yandan da beni dürtüp karısını gösteriyor bana eliyle.

Sever beni, bakma sen, sever ama, takılmadan edemez. Bir kari ki kocasunun aşini kotarur da oni yemeksuz komaz, o kari kocasuni seviyor demektur bu. Akli bir az zayiftur, nayladan elbet cemi olur adam isterse, işte oni anlamiyor bir turli. Ne edersun...

Eyüp Reis, diyorum, istedigim, hazır buralara gelmişken seni bir görmekti, onu yaptım, artık ben de gideyim.

Nayla çıkışına doğru yürüyüp, pusula ile dümenin yanından geçerek merdivene yöneliyorum.

Dur bir az oğul, diyor gülümseyerek, haber vereyim.

Kime? gibilerden bakıyorum yüzüne.

O da bana bakıyor şöyle, ama çok garip bir bakışla bakıyor, 'böyle şey de sorulur mu?' gibilerden bakıyor. Elini ağzının kenarına dayayıp, merdivenin başından aşağıya sesleniyor, gözleri de bende bir yandan.

– Ula Ali, Necattin, filikayı hazir edun, dişari çıkacak var!

O zaman anlıyorum, gemisinden uğurluyor beni şu sıra, hafif bir ürperme dolaşıyor içimde, nayla merdiveninden inmeğe duruyorum. Yüzüm nayla girişine dönük, ellerini merdivenin kenarlarında, ve tam karşımda bir az yukarda artık, Eyüp Reis'in bir daha görmeyeceğim o çocuksu sevimli yüzü, gülümseyen bakışları. Başını hafif hafif sallayarak:

– Cule cule, cule cule, diye uğurluyor beni.

Bir çırpıda iniyorum aşağı, ayaklarım yeri buluyor, dönüyor, yürüyorum.

Gerçekten de, bir daha göremedim Eyüp Reis'i. Ama haberini almadım değil. Onu gördüğümden bir kaç yıl sonra, dağdaki gemisinin davlumbazında yere yıkılmış bulmuşlar ölüsünü. Bir kalp krizi! Görünüşe bakılırsa, kriz geldiğinde eliyle dümene tutunmak istemiş. Bir eli dümendeymiş onu cansız bulduklarında. Habersiz gelen ölüm, Eyüp Reis'i vardiyada bulmuş böyle dümen başında!

GENEL GREV HAKKIMIZ İÇİN MÜCADELE...!

BAŞTÜRK «İktidar Anayasayı çiğnedi» dedi

Genel-İş Sendikası Genel Başkanı Abdullah Baştürk Ankara Belediyesi Fen ve Temizlik İşçilerinin yürüttüğü hak eylemi konusunda 29 Eylül günü bir basın toplantısı yapmıştır. Baştürk şunları söylemiştir:

"Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının, Süleyman Demirel ve MC iktidarı eliyle henüz yürürlükten kaldırılamamış ama uygulanmaktan da bucak bucak kaçınılmış bölümlerinden biri olan, "Sosyal ve İktisadi Haklar ve Ödevler" bölümünde yer alan 42 nci maddesi der ki:

"Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir!.."

Bu hükmün hemen altında da Anayasa, bu hak ve ödevin yerine getirilmesiyle ilgili devlete ve dolayısıyla siyasal iktidarlara yüklenen görevleri şöyle sıralar:

"Devlet, çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için, sosyal, iktisadi ve mali tedbirlerle çalışanları korur ve çalışmayı destekler."

Çalışma nasıl bir hak ve ödevse, devletin çalışanları koruyup kollaması da öylesine kaçınılmaz bir görev olarak Anayasa tarafından belirlenip emredilmiştir.

Ama, iş bu kadarla da bitmemektedir... Gene Anayasamızın yürürlükte olan bu 42 nci maddesinin devamı da vardır ve orada gayet açık ve seçik olarak şöyle denmektedir:

"Angarya yasaktır!..."

Şimdi, Anayasa açısından, hak açısından, hukuk açısından durumu böylece saptadıktan sonra konuyu güncel bir soruna getirmek istiyoruz:

Sermaye sınıfının sözcüsü ve gönüllü avukatı Süleyman Demirel ve Adalet Partisiyle onun payandaları olan MC iktidarının öteki ortakları, kamu oyunun gözlerinin içine baka baka, sayıları iki milyonu aşan Ankara Belediyesi sınırları içindeki Ankaralıların gözlerinin içine baka baka Anayasayı çiğnemekte, gazetelere, radyolara, televizyona yansıyan demeçleri, bildirileri ve davranışlarıyla Ankara'da 6500 belediye işçisini angarya usulü çalışmadıkları için suçlamak cüret ve ölçüsüzlüğü ile densizliğini göstermektedirler.

İnsanlık tarihinin ilk ve ortaçağ karanlıklarında, derebeylik dönemlerinde, esirlik ve köleliğin var olduğu zamanlarda bile kolay kolay başvurulamayacak yöntemleri bile uygulamayı göze almış bir siyasal iktidar ve onun kapı kulları yöneticiler, Ankara Belediyesinde çalışan 6500 işçiyi, boğazı tokluğuna bile değil, aç kalmaları bahasına çalıştırmak, daha doğrusu düpedüz angaryaya koşmak istemektedirler.

Sınıflarının bilinci içinde, emeklerinin karşılığını almadıkça çalışmamaya kararlı işçiler ise, salt yasalar değil, Anayasaya saygısızlarca yasa dışı direnişlere kalkışmakla suçlanmak için bir garabetle bile karşı karşıya bırakılmak istenmektedir.

Herbiri en azından beş kişilik bir aileyi de geçindirmek durumunda olan 6500 Ankara Belediyesi işçisi, Temizlik İşlerinde, park ve bahçelerde, Fen işlerinde, asvalt, kanal, yol, yapı kontrol, makina tamirhane, gecekondu ve sosyal Konutlar, Topfancı Hali ve Taş ocakları gibi işyerlerinde çalışanlar tam iki aydır emeklerinin karşılığı olan, alınlarının terinin bedeli olması gereken üc-

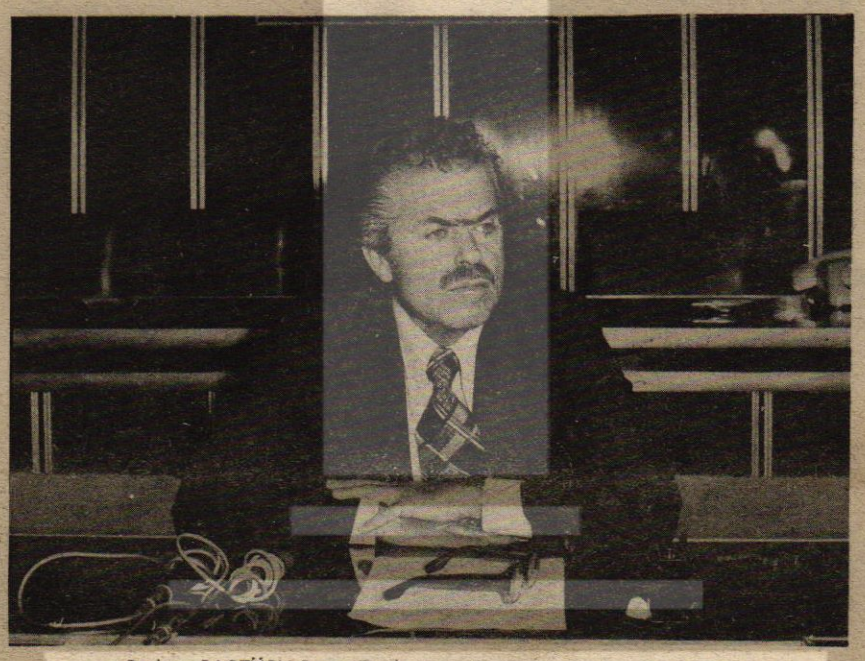

Başkan BAŞTÜRK Basın Toplantısında...

retlerini alamamaktadırlar.

Geride kalan otuz günlük bir ramazan boyunca, o ramazanı izleyen Şeker Bayramı boyunca etten, sütten, yağdan, şekerden, sebzeden ve meyveden vaz geçtik, evlerine bir kuru ekmek götürecek paradan bile yoksun bırakılan işçilerin her biri teker teker şu anda Ankara Belediyesinden ortalama 12 - 13 biner lira alacaklı durumdadırlar.

O Belediye işçileri ki, imzalanmış toplu sözleşmeleri gereği aylarca önce ödenmesi gereken ikramiyelerini alamamışlar, toplu sözleşmeden doğan altı aylık ücret farklarını alamamışlar, üç aylık fazla mesai paralarını alamamışlar, işgüçlüğü zamlarını alamamışlar ve bunlar yetmezmiş gibi iki aydır da çıplak ücretlerini alamamışlar ve ramazanı, bayramı gırtlağa kadar, bakkala borç, kasaba borç, manava borç, ev sahibine borç, konuya borç, komşuya borç içinde geçirmişler, belediye bu işçilerine ücret ödeyecek parayı bulamamış, hükümete başvurmuş ve yardım istediğiğinde aldığı cevap biz size yardım etmeye mecbur değiliz olmuştur.

Durum böyleyken MC İktidarı yetkililerinin başta Başbakan, ardında çalışma bakanı, emirlerindeki vali ve derece derece tüm sorumlular, seçim ve çıkar hesapları peşinde, Anayasanın "Angarya yasaktır" hükmünü de hiçe sayarak, iş bırakımı yapmış, direnişe geçen Belediye işçilerini halkın gözünde suçlu duruma düşürme çabaları, haksızlıktan öte, insafsızlıkla bile nitelense azdır.

Aileleri, çoluk ve çocuklarıyla birlikte en azından 32500 kişiyi temsil eden 6500 Belediye işçisini nasıl olurda aylarca para vermeden çalıştırabilirsiniz diye hesap sorması ve sorumluluk duyması gereken bir siyasal iktidarın, canı burnuna gelmiş ve hakkını, alacağını isteyen, paramı vermezseniz çalışmam diye direnen işçiyi angaryaya zorlaması, işçi direniş ve eylemini kanunsuz grev, yasa dışı eylem diye damgalamaya kalkışması, "efendim Ankara pislik ve mikrop yuvası haline geliyor, salgın hastalıklar kol geziyor, kamu görevleri aksiyor, vatandaş mutazarrır oluyor, bunun sorumlusu da çalışmayan, direnen Belediye işçileridir, yasa dışına çıkıyorlar" demesi ne vicdan ne de ahlak ölçülerine sığar bir tutum ve davranıştır.

Valisinden çalışma bakanına ve Başbakanına cümle sorumlular, Ankara Belediyesinin salt ücretleri ödeyebilmek için, o da birikmiş, borç haline gelmiş ücretleri ödeyebilmek için hükümetten istediği 150 milyon lirayı vermemekle, sadece belediye işçilerini, sadece onların çoluk çocuklarını ve Ankara Belediyesi yöneticileri değil, son seçimlerde çoğunluğu oylarıyla demokratik sol bir parti olan CHP'yi desteklemiş tüm Ankara halkını cezalandırmak hesapları ardında olduklarını kimseden gizleyemezler.

8 Eylül'de Amerika Birleşik Devletlerinden alınan P.L. 480 fonundan sağlanmış, çevre sağlığında kullanılmak üzere bilhassa bulaşıcı hastalıkların sık görüldüğü belediyelere dağıtılmak üzere 190 milyon lirayı bile partizanca dağıtan MC iktidarının AP partizanı İmar Bakanı Nureddin Ok'un tutum ve davranışına şöyle bir göz atmak bile, partizanlığın nerelere nasıl uzandığının şaşmaz belgesidir.

Amerika'dan, Maliye Bakanlığı aracılığıyla bulaşıcı hastalıkların çok görüldüğü, çevre sağlığını koruma amacıyla alınan 190 milyon lira daha sonra bu amaç da değiştirilerek, Maliye Bakanlığı ve İller Bankası arasında imzalanan bir protokolle, yeni kurulan ve mali güçlükler içinde bulunan belediyelere verilmek üzere tahsis edilmiştir.

Bu para böyle mi kullanılmıştır? Hayır... İlk amacından ve verilme nedeninden uzaklaştırılan bu fon, daha sonra Nureddin Ok adlı AP'li bakan tarafından şimdi okuyacağım listede gösterilen AP'li belediyelere ve bu arada AP'ye transferi sağlanacak belediye başkanlarına verilerek, partizanlığın da üstüne tüy dikilmiştir.

AP'nin elinde bulunan belediyelerden Bursa'ya 25 milyon, Samsun'a 15 milyon, Karabük'e 10 milyon, Kırıkkaleye 10 milyon, Bafra'ya 10 milyon, Düzceye 5 milyon, Adapazarına 5 milyon, Ordu'ya 5 milyon, Bozüyük'e 3 milyon, İnegöl'e 3 milyon, Altındağ'a 2,5 milyon, Menemen'e 2,5 milyon, İzmir'in Pınarbaşı Belediyesine 1,35 milyon, Poyracık'a 1 milyon, Keleş Köye belediyesine 1 milyon lira bu fondan aktarılmıştır.

Hepsi bu kadar mı? Elbette ki hayır... Nevşehir'in seçimleri bağımsız olarak kazanmış belediye başkanına da 10 milyon lira bağışlanarak, bu başkanın Adalet Partisi saflarına geçmesi sağlanmıştır. Arada, 1 milyon lira da Suruç ilçesi belediye başkanına verilerek, CHP'den seçilmiş bu başkanın da AP saflarında yer tutması yolları bulunmuştur.

AP'li belediyeler arasında yağma hasanın böreği hesabı bölüştürülen ya da satın alınabilecek tiynetteki belediyelere dağıtılan bu onar-onbeşer milyonluk yağmanın yanı sıra MC İktidarı çalıştırdığı işçisinin ücretini ödeyemeyen ve her biri aynı bir metropol niteliğindeki Türkiye'nin en büyük beldelerinin CHP'li belediyelerine yardım yapmamak içinse, minarelere kılıf giydirme çabasındadır.

MC'nin onyedi aydır süregelen iktidarından önceki 15 ay boyunca, Naim Talu'nun, Sadi Irmak'ın ve Bülent Ecevit'in başbakanlıkları döneminde, hükümetten 15 ayda 275 milyon lira yardım alan İstanbul Belediyesine, MC iktidarının 17 aylık döneminde sadece 37 milyon lira yardım yapıldığını söylersek, partizanlık belgelerine bir yenisi daha eklenmiş olur kanısındayız.

Şu noktanın açıkça bilinmesi gerekir:

Ankara Belediyesinin iş bırakımı yapmış, Anayasamızın angarya yasaktır hükmünü, yasa ve anayasa tanımayan MC İktidarının suratına çarpmış belediye işçilerinin her birinin şu anda Ankara Belediyesinden alacakları kişi başına ortalama 12-13 bin lirayı bulduğunu söylemiştik. Bu alacaklar, ödenmesi gereken sosyal sigorta primleri, gelir vergisi, mali denge vergisi gibi kesintilerle birlikte düşünüldüğü zaman kişi başına ortalama 20 şer bin liralık bir alacak demektir ki, 6500 işçi için düşünüldüğünde bunların toplamı bir kalemde 130 milyon lira eder.

Türkiye'nin Başkenti Ankara'da Belediye, kamu hizmeti gören bir kuruluş olarak işçisinin ücretini aylardan beri ödeyemiyor da hükümetten yardım istiyorsa, buna sırf partizan hesaplarla hayır demek, işçiyi açlığa mahkum etmeye kalkışmak, iktidar anlayışını bir yana koyun, insanlık anlayışıyla da bağdaşamaz.

Belediyeler Yasasını değiştirip, beldeleri kendi olanaklarıyla yaşar hale getirmek için onyedi aylık iktidarları döneminde de daha önceki iktidarlarında da en küçük bir girişimde bulunmayan, belediyeleri siyasal iktidarların kapasında birer kukla kuruluş olarak tutmanın hesapları içinde bulunan MC İktidarının sorumluları ve AP'liler bir yana, onların kapı kulları haklarını isteyen, ücretlerini almadıkça çalışmayacak olan, angaryaya karşı çıkan, iş bırakımına girişmiş işçilerimize karşı savcıları harekete geçirmek, baskı yolları denemek ve grev kırıcılığı yollarını tutarlarken hiç akıllarından çıkarmamalıdırlar ki, kapı kulu olarak bugün uyguladıkları bu yöntemler günün birinde kendilerine de uygulanır hale geldiğinde, işçi sınıfından başka medet umacakları, atıfetine sığınacakları başka bir kapı bulamayacaklardır.

MC İktidarının denediği yolları denemiş ve iş başına gelmiş ülkemiz dışında da iktidarlar olmuştur ve benzeri örnekler tarih boyunca görülmüştür. Ama unutmamak gerekir ki, o iktidarların pek çoğu, günahlarının hesabını öteki dünyada, mahkeme-i kübra'da değil, bu dünyada en acı ve örnek olacak biçimlerde vermişlerdir. Türkiye'de de, yasaları, anayasayı, ve hatta insanlık duygularını, hakkı, hukuku, insafı ve vicdanı bir yana koyanların akibetleri de, bilinmelidir ki, başka türlü olmayacaktır.

Bu arada, şunu da kamu oyuna olanca kesinliğiyle açıklamak isteriz ki, iki aydır ücretlerini alamamış, toplu sözleşmelerden doğan haklarının hiç birini eline geçirememiş Belediye işçilerimizin yürekten desteklediğimiz ve sonuna kadar yanında olduğumuz hak arama ve isteme eylemlerinin doğuracağı her türlü maddi ve manevi sorumluluğu, GENEL-İŞ Sendikamız omuzlayacak ve bu hak arama kavgasını sonuna kadar yürütecek inanç ve güçtedir."